

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Документ за разглеждане в заседание

A7-0055/2012

28.3.2012

*****I**
ДОКЛАД

относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно някои позволени начини на ползване на осиротели произведения
(COM(2011)0289 – C7-0138/2011 – 2011/0136(COD))

Комисия по правни въпроси

Докладчик: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg

Легенда на използваните знаци

- * Процедура на консултация
- *** Процедура на одобрение
- ***I Обикновена законодателна процедура (първо четене)
- ***II Обикновена законодателна процедура (второ четене)
- ***III Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

Изменения към проект на акт

Измененията към проекта на акт, внесени от Парламента, се обозначават в ***получер курсив***. Отбелязването в *курсив* е предназначено за съответните технически служби и се отнася до частите от проекта на акт, за които е предложено изменение с оглед изготвяне на окончателния текст (например очевидно грешни или липсващи части в текста на даден език). Предложенията за поправка подлежат на съгласуване със засегнатите технически служби.

Антетката на всяко изменение към съществуващ акт, който проектът на акт има за цел да измени, съдържа трети и четвърти ред, където се посочват съответно съществуващият акт и засегнатата разпоредба от него. Възпроизведените части от разпоредба на съществуващ акт, която Парламентът желае да измени, но която остава непроменена в проекта на акт, се отбелязват с **получер** шрифт. Евантуални заличавания, които засягат такива части от текста се обозначават по следния начин: [...].

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	5
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР И ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ	33
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ.....	59
ПРОЦЕДУРА.....	87

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно някои позволени начини на ползване на осиротели произведения (СОМ(2011)0289 – С7-0138/2011 – 2011/0136(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и Съвета (СОМ(2011)0289),
 - като взе предвид член 294, параграф 2 и членове 49, 56 и 114 от Договора за функционирането на ЕС, съгласно които Комисията е внесла предложението (С7-0138/2011),
 - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на ЕС,
 - като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 21 септември 2011 г.¹,
 - като взе предвид член 55 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси и становищата на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите и на комисията по култура и образование (А7-0055/2012),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. изисква от Комисията да се отнесе до него отново, в случай че възнамерява да внесе съществени промени в своето предложение или да го замени с друг текст;
 3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Изменение 1

Предложение за директива Съображение 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(1) Библиотеките, музеите, архивите,

(1) Библиотеките, музеите, архивите,

¹ ОВ С 376, 22.12.2011 г., стр.66.

учебните заведения, институциите за съхраняване на филмовото наследство и обществените излъчващи организации са се ангажирали с мащабна цифровизация на техните колекции или архиви с цел създаване на европейски цифрови библиотеки. **Библиотеките, музеите, архивите, учебните заведения, институциите за съхраняване на филмовото наследство и обществените излъчващи организации в държавите членки** съдействат за съхраняването и разпространението на европейското културно наследство, което също е важно за създаването на европейски цифрови библиотеки като Europeana. Технологиите за масова цифровизация на печатни материали и за търсене и индексирание увеличават изследователската стойност на библиотечните колекции.

Изменение 2

Предложение за директива Съображение 3

Текст, предложен от Комисията

(3) Създаването на правна рамка за улесняване на цифровизацията и разпространението на произведения, **чийто автор не е бил идентифициран** или ако **е идентифициран, е с** неустановено местоположение, т.нар. осиротели произведения, е ключова мярка по Програмата в областта на цифровите технологии за Европа съгласно Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, икономическия и социален комитет и Комитета на регионите — Програма в областта на цифровите технологии за Европа.

учебните заведения, институциите за съхраняване на филмовото наследство и обществените излъчващи организации, **установени в държавите членки**, са се ангажирали с мащабна цифровизация на техните колекции или архиви с цел създаване на европейски цифрови библиотеки. **Те** съдействат за съхраняването и разпространението на европейското културно наследство, което също е важно за създаването на европейски цифрови библиотеки като Europeana. Технологиите за масова цифровизация на печатни материали и за търсене и индексирание увеличават изследователската стойност на библиотечните колекции.

Изменение

(3) Създаването на правна рамка за улесняване на цифровизацията и разпространението на произведения, **защитени от авторското право и сродните му права, носителите на авторски права върху които не са били идентифицирани** или ако **са идентифицирани, са** с неустановено местоположение, т.нар. осиротели произведения, е ключова мярка по Програмата в областта на цифровите технологии за Европа съгласно Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, икономическия и социален комитет и Комитета на регионите – Програма в областта на цифровите технологии за

Европа.

Изменение 3

Предложение за директива Съображение 4

Текст, предложен от Комисията

(4) Изключителните права на **авторите** за възпроизвеждане и предоставяне на публично разположение на техните произведения, хармонизирани с Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество, изисква предварителното съгласие на **автора** за цифровизацията на дадено произведение и неговото предоставяне на разположение.

Изменение

(4) Изключителните права на **носителите на авторски права** за възпроизвеждане и предоставяне на публично разположение на техните произведения, хармонизирани с Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество, изисква предварителното съгласие на **носителя на авторски права** за цифровизацията на дадено произведение и неговото предоставяне на разположение.

Изменение 4

Предложение за директива Съображение 4 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(4а) Авторското право представлява икономическата основа за творческата индустрия, тъй като стимулира иновациите, творческия процес, инвестициите и продукцията. Следователно масовата цифровизация и разпространението на произведения са средство за защита на европейското културно наследство. Авторското право е важен инструмент за гарантиране възнаграждаването на творческия сектор за неговата работа.

Изменение 5

Предложение за директива Съображение 8

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(8) Кинематографските, аудио- и аудио-визуалните произведения в архивите на обществени излъчващи организации, които самите те са продуцирали, включват осиротели произведения. Предвид специалното положение на излъчващите оператори в качеството им на продуценти на аудио- и аудио-визуални материали и необходимостта да се приемат мерки за ограничаване на случаите на осиротели произведения в бъдеще, е целесъобразно да се определи краен срок за прилагането на настоящата директива по отношение на произведенията, които се намират в архивите на излъчващите организации.

заличава се

Изменение 6

Предложение за директива Съображение 8 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(8а) От основно значение е да се предотврати възникването в бъдеще на нови осиротели произведения предвид непрекъснато увеличаващото се в цифровата ера производство и разпространение на творческо съдържание онлайн. Нужно е ясно указание за това, как да се идентифицират носителите на авторски права и как да се установява местоположението им, освен това е

необходимо специално регистриране като предпоставка за пълноценно упражняване на правата. Необходимо е също така да се създаде солидна рамка за придобиване на права. Правната рамка следва да бъде отворена за технически новости и достатъчно гъвкава, за да позволява бъдещи договори между носителите на права.

Изменение 7

Предложение за директива Съображение 9

Текст, предложен от Комисията

(9) За целите на настоящата директива кинематографските, аудио- и аудио-визуалните произведения в архивите на обществените излъчващи организации следва да се възприемат като включващи произведения, поръчани от тези организации за изключително ползване от самите тях.

Изменение

(9) За целите на настоящата директива **звукозаписите**, кинематографските, аудио- и аудио-визуалните произведения в архивите на обществените излъчващи организации следва да се възприемат като включващи произведения, **които са били** поръчани от тези организации за изключително ползване от самите тях.

Изменение 8

Предложение за директива Съображение 11

Текст, предложен от Комисията

(11) С цел да се запазят добрите отношения с международната общност настоящата директива следва да се прилага единствено за произведения, които са публикувани или излъчени за първи път **в** дадена държава членка.

Изменение

(11) С цел да се запазят добрите отношения с международната общност настоящата директива следва да се прилага единствено за произведения, които са публикувани или излъчени за първи път **на територията на** дадена държава членка.

Изменение 9

Предложение за директива Съображение 12

Текст, предложен от Комисията

(12) Преди да може да се определи като осиротяло произведение, дадено произведение трябва да бъде подложено на съвместно и рационално щателно издирване за установяване на **неговия автор**. На държавите членки следва да бъде позволено да осигурят провеждането на такова щателно издирване от организациите, посочени в настоящата директива, или от други организации.

Изменение

(12) Преди да може да се определи като осиротяло произведение, дадено произведение трябва да бъде подложено на съвместно и рационално щателно издирване за установяване на **носителя на авторските права върху него**. На държавите членки следва да бъде позволено да осигурят провеждането на такова щателно издирване от организациите, посочени в настоящата директива, или от други **оправомощени** организации.

Изменение 10

Предложение за директива Съображение 13

Текст, предложен от Комисията

(13) Целесъобразно е да се осигури хармонизиран подход във връзка с посоченото щателно издирване с цел да се осигури висока степен на защита на авторските права в Съюза. Щателното издирване следва да включва справка с общодостъпни бази данни, които предоставят информация за положението с авторските права на дадено произведение. Освен това за да се избегне дублирането на скъпоструващата цифровизация, държавите членки следва да гарантират, че ползването на осиротели произведения от организациите, посочени в настоящата директива, **е документирано** в общодостъпни бази данни. Доколкото е възможно, общодостъпните бази данни, отразяващи резултатите от издирването

Изменение

(13) Целесъобразно е да се осигури хармонизиран подход във връзка с посоченото щателно издирване с цел да се осигури висока степен на защита на авторските права в Съюза. Щателното издирване следва да включва справка с общодостъпни бази данни, които предоставят информация за положението с авторските права на дадено произведение. **С цел да се избегне дублирането на усилията за издирване щателното издирване следва да се провежда само в държавата членка, в която произведението е било публикувано или излъчено за първи път**. Освен това за да се избегне дублирането на скъпоструващата цифровизация **и да се установи дали дадено произведение е получило статут на осиротяло**

и ползването на осиротели произведения, следва да бъдат създадени и използвани така, че да има взаимовръзка на общоевропейско равнище и да се правят справки, като се ползва една входна точка.

*произведение в друга държава членка, държавите членки следва да гарантират, че **резултатите от щателните издирвания, проведени на тяхна територия, и** ползването на осиротели произведения от организациите, посочени в настоящата директива, **се документират** в общодостъпни бази данни. Доколкото е възможно, следва да бъдат създадени и използвани **безплатни** общодостъпни бази данни, отразяващи резултатите от издирването и ползването на осиротели произведения, така че да има взаимовръзка **и оперативна съвместимост** на общоевропейско равнище и да се правят справки, като се ползва една входна точка.*

Изменение 11

Предложение за директива Съображение 14

Текст, предложен от Комисията

(14) Осиротелите произведения може да имат няколко **автори** или да включват други произведения или защитено съдържание. Настоящата директива следва да не засяга правата на известни или установени носители на авторски права.

Изменение

(14) Осиротелите произведения може да имат няколко **носител на авторски права** или да включват други произведения или защитено съдържание. Настоящата директива следва да не засяга правата на известни или установени носители на авторски права.

Изменение 12

Предложение за директива Съображение 15

Текст, предложен от Комисията

(15) С цел да се избегне дублирането на усилията за издирване щателното издирване следва да се провежда само в държавата членка, в която

Изменение

заличава се

произведението е било публикувано или излъчено за първи път. С цел да се предостави възможност на останалите държави членки да проверяват дали статутът на дадено произведение е бил установен в друга държава членка, държавите членки следва да гарантират документирането на резултатите от щателните издирвания, проведени на тяхна територия, в общодостъпна база данни.

Изменение 13

Предложение за директива Съображение 16

Текст, предложен от Комисията

(16) Целесъобразно е да се гарантира, че авторите имат правото да прекратят статута на осиротяло произведение, в случай че същите предявят претенции към тяхното произведение.

Изменение

(16) В случай че носителите на авторски права предявят претенции към своите произведения, те следва да имат правото да прекратят статута на осиротяло произведение на тези произведения по отношение на себе си. Държавите членки следва да гарантират, че такива носители на авторски права получават подходящо и справедливо възнаграждение за използването на техните произведения в миналото.

Изменение 14

Предложение за директива Съображение 16 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

(16а) Ако след издирване, което не е щателно и разумно или не е проведено добросъвестно, за дадено произведение се установи погрешно, че е осиротяло произведение, държавите членки следва да предвидят, че ползвателят

Изменение

носи отговорност за нарушаване на авторското право в съответствие с приложимите национални разпоредби и правото на Съюза.

Изменение 15

Предложение за директива Съображение 17

Текст, предложен от Комисията

(17) С цел да се насърчат ученето и културата, държавите членки следва да позволят на библиотеките, учебните заведения и музеите, които са общодостъпни, както и на архивите, институциите за съхраняване на филмовото **наследство** и обществените излъчващи организации да предоставят достъп до осиротели произведения **и да ги възпроизвеждат**, при условие че начинът, по който ги ползват, отговаря на тяхното обществено предназначение, **а именно съхранение, реставрация и осигуряване на** културно-образователен достъп до произведенията, **които са част от техните колекции**. Институциите за съхраняване на филмовото **наследство** следва, за целите на настоящата директива, да включват организациите, които държавите членки са определили за събиране, каталогизация, съхраняване и реставрация на филми, които са част от тяхното културно наследство.

Изменение 16

Предложение за директива Съображение 18

Текст, предложен от Комисията

(18) Наличието на договорни

RR\897644BG.doc

Изменение

(17) С цел да се насърчат ученето и културата, държавите членки следва да позволят на библиотеките, учебните заведения и музеите, които са общодостъпни, както и на архивите, институциите за съхраняване на филмовото **и аудионаследство** и обществените излъчващи организации да **възпроизвеждат и да** предоставят достъп до осиротели произведения **съгласно Директива 2001/29/ЕО**, при условие че начинът, по който ги ползват, отговаря на тяхното обществено предназначение и **осигурява** културно-образователен достъп до произведенията. Институциите за съхраняване на филмовото **и аудионаследство** следва, за целите на настоящата директива, да включват организациите, които държавите членки са определили за събиране, каталогизация, съхраняване и реставрация на филми **и звукозаписи**, които са част от тяхното културно наследство.

(18) Наличието на договорни

13/87

PE472.338v02-00

разпоредби може да се отрази благоприятно върху цифровизацията на европейското културно наследство, тъй като се разбира, че библиотеките, учебните заведения, музеите или архивите и институциите за съхраняване на филмовото **наследство** могат да сключват споразумения с търговски партньори за цифровизацията на осиротели произведения и предоставянето на достъп до тях с оглед на позволеното им ползване съгласно настоящата директива. Посочените разпоредби може да включват финансови вноски от споменатите партньори.

разпоредби може да се отрази благоприятно върху цифровизацията на европейското културно наследство, тъй като се разбира, че библиотеките, учебните заведения, музеите или архивите, както и институциите за съхраняване на филмовото **и аудионаследство и обществените излъчващи организации** могат да сключват споразумения с търговски партньори за цифровизацията на осиротели произведения и предоставянето на достъп до тях с оглед на позволеното им ползване съгласно настоящата директива. Посочените разпоредби може да включват финансови вноски от споменатите партньори.

Изменение 17

Предложение за директива Съображение 19

Текст, предложен от Комисията

(19) С цел да се увеличи достъпът на гражданите на ЕС до европейското културно наследство е необходимо също така да се гарантира, че осиротелите произведения, които са били цифровизирани и предоставени на обществено разположение в една държава членка, са на разположение и в другите държави членки.

Общодостъпните библиотеки, учебни заведения, институции за съхраняване на филмовото наследство и обществени излъчващи организации, които ползват дадено осиротяло произведение с цел да постигнат тяхното обществено предназначение, следва да бъдат в състояние да предоставят достъп до въпросното осиротяло произведение в останалите държави членки.

Изменение

(19) С цел да се увеличи достъпът на гражданите на ЕС до европейското културно наследство е необходимо също така да се гарантира, че осиротелите произведения, които са били цифровизирани и предоставени на обществено разположение в една държава членка, са на разположение и в другите държави членки. Библиотеки, учебни заведения, институции за съхраняване на филмовото наследство и обществени излъчващи организации, които ползват дадено осиротяло произведение с цел да постигнат тяхното обществено предназначение, следва да бъдат в състояние да предоставят достъп до въпросното осиротяло произведение в останалите държави членки.

Изменение 18

Предложение за директива Съображение 20

Текст, предложен от Комисията

(20) Настоящата директива не накърнява разпоредбите, **които съществуват** в държавите членки по отношение на **управлението** на правата, например колективните лицензи с разширен обхват.

Изменение

(20) Настоящата директива не накърнява разпоредбите в държавите членки по отношение на **всякаква форма на системите за управление** на правата, например колективните лицензи с разширен обхват.

Изменение 19

Предложение за директива Съображение 21

Текст, предложен от Комисията

(21) На държавите членки следва също така да им бъде позволено да ползват осиротелите произведения за цели, които са отвъд общественото предназначение на организациите, попадащи в обхвата на настоящата директива. В подобни обстоятелства правата и законните интереси на носителите на авторски права следва да бъдат защитени.

Изменение

заличава се

Изменение 20

Предложение за директива Съображение 22

Текст, предложен от Комисията

(22) Когато съгласно условията на настоящата директива дадена държава членка разреши осиротели произведения да се ползват от обществени библиотеки, учебни заведения, музеи, архиви, институции за съхраняване на филмовото

Изменение

заличава се

наследство и обществени излъчващи организации за цели, които са отвъд тяхното обществено предназначение, на носителите на авторски права, които предявят претенции към своите произведения, следва да се даде възнаграждение. Посоченото възнаграждение следва да бъде съобразено с типа на произведението и съответното му ползване. Държавите членки могат да предвидят събраните от подобно ползване на осиротелите произведения за целите на възнаграждението приходи, останали непотърсени след изтичане на крайния срок, определен в настоящата директива, да се използват за финансиране на източници на данни за правата, които ще улеснят щателното издирване по евтин и автоматизиран начин, според категориите на произведенията, попадащи действително или потенциално в обхвата на приложение на настоящата директива.

Изменение 21

Предложение за директива Член 1 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. Настоящата директива обхваща някои начини на ползване на осиротели произведения от обществени библиотеки, учебни заведения или музеи, както и от архиви, институции за съхраняване на филмовото **наследство** и обществени излъчващи организации.

Изменение

1. Настоящата директива обхваща някои начини на ползване на осиротели произведения от обществени библиотеки, учебни заведения или музеи, както и от архиви, институции за съхраняване на филмовото **и аудионаследство, издатели** и обществени излъчващи организации, **установени в държавите членки.**

Изменение 22

Предложение за директива Член 1 – параграф 2 – уводна част

Текст, предложен от Комисията

2. Настоящата директива се прилага по отношение на произведения, които са публикувани или излъчени за първи път **в** някоя държава членка и представляват:

Изменение

2. Настоящата директива се прилага по отношение на произведения, **защитени от авторското право и сродните му права**, които са публикувани или излъчени за първи път **на територията на** някоя държава членка **и се намират в колекциите на посочените в член 1, параграф 1 организации**, и представляват:

Изменение 23

Предложение за директива Член 1 – параграф 2 – точка 1

Текст, предложен от Комисията

1) произведения, **публикувани** под формата на книги, специализирани издания, вестници, списания или в друг писмен вид, **които са част от колекциите на обществени библиотеки, учебни заведения, музеи или архиви**, или

Изменение

1) произведения под формата на книги, специализирани издания, вестници, списания или в друг писмен **и печатен вид**, или

Изменение 24

Предложение за директива Член 1 – параграф 2 – точка 2

Текст, предложен от Комисията

2) кинематографски или аудио-визуални произведения, **които са част от колекциите на институции за съхраняване на филмовото наследство**, или

Изменение

2) **звукозаписи**, кинематографски или аудио-визуални произведения.

Изменение 25

Предложение за директива Член 1 – параграф 2 – точка 3

Текст, предложен от Комисията

(3) кинематографски, аудио- или аудио-визуални произведения, продуцирани от обществени излъчващи организации преди 31 декември 2002 г., които са част от техния архив.

Изменение

заличава се

Изменение 26

Предложение за директива Член 1 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

2а. Настоящата директива се прилага също така по отношение на произведенията, които съставляват неразделна или включена част от произведенията, посочени в параграф 2, в т.ч. изящни изкуства, фотография, илюстрации, дизайн, архитектура, скици на последните и други произведения.

Изменение

2а. Настоящата директива се прилага също така по отношение на произведенията, които съставляват неразделна или включена част от произведенията, посочени в параграф 2, в т.ч. изящни изкуства, фотография, илюстрации, дизайн, архитектура, скици на последните и други произведения.

Изменение 27

Предложение за директива Член 2 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. Дадено произведение се счита за осиротяло произведение, ако носителят на авторските права за него не е идентифициран или, в случай че е идентифициран, неговото местоположение не е **установено след провеждане и документиране на щателно издирване на носителя на**

Изменение

1. Дадено произведение – **обект на авторското право и сродните му права**, се счита за осиротяло произведение, ако носителят на авторските права за него не е идентифициран или в случай че е идентифициран, неговото местоположение не **може да бъде**

авторските права в съответствие с член 3.

установено, въпреки че е проведено и документирано щателно издирване в съответствие с член 3.

Изменение 28

Предложение за директива Член 2 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. В случай че за дадено произведение има повече от един носител на авторски права и един от тези носители на авторски права е идентифициран и с *установено местоположение*, същото произведение *не* се счита за осиротяло произведение.

Изменение

2. В случай че за дадено произведение има повече от един носител на авторски права и *най-малко* един от тези носители на авторски права *не е бил идентифициран или ако е идентифициран, местоположението му не е било установено след щателно издирване, извършено и документирано в съответствие с член 3*, същото произведение се счита за осиротяло произведение *по отношение на правата на носителя на авторски права, който не е идентифициран или е с неустановено местоположение*.

Изменение 29

Предложение за директива Член 2 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. Параграф 2 не засяга правата по отношение на произведението на носител на авторски права, който е идентифициран и с установено местоположение.

Изменение 30

Предложение за директива Член 3 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. С цел да се установи дали дадено произведение е осиротяло произведение организациите, посочени в член 1, параграф 1, гарантират провеждането на щателно издирване **за всяко произведение**, като се консултират със съответните източници на информация за категорията на въпросните произведения.

Изменение

1. С цел да се установи дали дадено произведение е осиротяло произведение организациите, посочени в член 1, параграф 1, гарантират провеждането на щателно издирване **по добросъвестен начин**, като се консултират със съответните източници на информация за категорията на въпросните произведения.

Изменение 31

Предложение за директива Член 3 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1а. В случай че за кинематографичното или аудиовизуалното произведение, което е обект на добросъвестно и щателно издирване, се знае, че е съвместна продукция, това издирване трябва да се проведе във всяка една от държавите членки, участвали в съвместната продукция.

Изменение 32

Предложение за директива Член 3 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. Съответните източници за всяка категория произведения се определят от всяка държава членка в консултация с носителите на авторски права и ползвателите и включват източниците,

Изменение

2. Съответните източници за всяка категория **от въпросните** произведения се определят от всяка държава членка в консултация с носителите на авторски права и ползвателите и включват **най-**

посочени в приложението.

малко източниците, посочени в приложението.

Изменение 33

Предложение за директива Член 3 – параграф 2 – алинея 1 а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Източниците, изброени в насоките за комплексна проверка, които са посочени в точка 1 от „Меморандум за разбирателство относно ръководството за щателно издирване във връзка с осиротели произведения“.

Изменение 34

Предложение за директива Член 3 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. В случай че щателното издирване е проведено от организация, различна от организациите, посочени в член 1, параграф 1, то въпросната организация носи отговорност за извършеното издирване.

Изменение 35

Предложение за директива Член 3 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията

Изменение

3. Изисква се провеждане на щателно издирване само в държавата членка, в която публикацията или излъчването са се състояли за първи път.

3. Провежда се щателно издирване само на територията на държавата членка, в която публикацията или излъчването са се състояли за първи път. То се провежда добросъвестно, преди производението да бъде

използвано.

Изменение 36

Предложение за директива Член 2 – параграф 3 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Ако има доказателства, които предполагат, че в създаването на произведението са участвали носители на авторски права от територията на други държави членки, щателното издирване се счита за приключено само ако обхваща териториите на тези държави членки.

Изменение 37

Предложение за директива Член 3 - параграф 4

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4. Държавите членки гарантират, че резултатите от щателните издирвания на тяхна територия са документирани в общодостъпна база данни.

4. Държавите-членки гарантират, че резултатите от щателните издирвания на тяхна територия са документирани в общодостъпна база данни. **Базите данни на държавите членки се проектират и реализират така, че да позволяват взаимосвързаност помежду си на паневропейско равнище.**

Изменение 38

Предложение за директива Член 5 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Държавите членки гарантират възможността **даден** носител на

I. Държавите членки гарантират възможността **всеки** носител на

авторски права за произведение,
считано за осиротяло, да **може** по всяко
време да прекрати този му статут.

авторски права за произведение,
считано за осиротяло, да **има право** по
всяко време да прекрати този му статут
**по отношение на правата, които той
притежава.**

Изменение 39

Предложение за директива Член 5 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

**1а. Едно произведение престава да
бъде осиротяло произведение само в
случай че всички носители на
авторски права за въпросното
произведение бъдат идентифицирани
или местоположението им бъде
установено.**

Изменение 40

Предложение за директива Член 6 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията

Изменение

**2. Независимо от това, освен ако в
член 7 не е предвидено друго,**
организациите, посочени в член 1,
параграф 1, не могат да ползват
осиротели произведения за постигане на
цели, различни от тяхното обществено
предназначение, а именно съхранение,
реставрация и осигуряване на културно-
образователен достъп до произведения,
които са част от техните колекции.

2. Организациите, посочени в член 1,
параграф 1, не могат да ползват
осиротели произведения за постигане на
цели, различни от тяхното обществено
предназначение, а именно съхранение,
реставрация и осигуряване на културно-
образователен достъп до произведения,
които са част от техните колекции.

Изменение 41

Предложение за директива Член 6 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. Ако в случай на осиротяло произведение един или повече от носителите на авторски права е/са идентифициран(и), но е/са с неустановено местоположение, името/имената на носителя(-ите) на авторски права се посочват всеки път, когато се ползва произведението.

Изменение 42

Предложение за директива Член 6 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията

Изменение

3. Настоящата директива не засяга свободата на такива организации да сключват договори с цел изпълнение на тяхното обществено предназначение.

3. Настоящата директива не засяга свободата на такива организации да сключват договори с цел изпълнение на тяхното обществено предназначение ***и по-специално договори за публично-частни партньорства.***

Изменение 43

Предложение за директива Член 6 – параграф 4

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4. Държавите-членки гарантират, че организациите, посочени в член 1, параграф 1, документират техните щателните издирвания и записват на общодостъпно място ползването на осиротели произведения.

заличава се

Изменение 44

Предложение за директива Член 6 – параграф 4 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4а. Държавите членки гарантират, че организациите, посочени в член 1, параграф 1, ползващи дадено осиротяло произведение в съответствие с член 6, параграф 1:

1) документират провежданите от тях щателни издирвания;

2) документират на общодостъпно място ползването от тях на осиротели произведения;

3) при всяко ползване на осиротяло произведение, за което един или повече от носителите на авторски права е идентифициран, но с неустановено местоположение, посочват името на този носител на авторски права;

Изменение 45

Предложение за директива Член 6 – параграф 4 а (нов) – алинея 1 а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Държавите членки гарантират, че носител на авторски права, който е прекратил статута на осиротяло произведение по отношение на правата, които притежава съгласно разпоредбата на член 5, параграф 1, получава подходящо и справедливо възнаграждение за ползването на това произведение.

Изменение 46

**Предложение за директива
Член 6 – параграф 4 б (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4б. Държавите членки съобщават на Комисията за списъка и онлайн местоположението на базите данни на тяхна територия, както и всяка последваща тяхна модификация, в които организациите, посочени в член 1, параграф 1, документират водените от тях щателни издирвания и ползването от тяхна страна на осиротели произведения. Комисията предава тази информация на всички държави членки.

Изменение 47

**Предложение за директива
Член 6 – параграф 4 в (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4в. За да се избегне дублиране на скъпоструващата цифровизация, държавите членки разрешават на организациите, посочени в член 1, параграф 1, да осъществят връзка помежду си, за да могат взаимно да си предоставят достъп до осиротелите произведения, които се съдържат в съответните им колекции.

Изменение 48

**Предложение за директива
Член 7**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 7

заличава се

Разрешено ползване на осиротели произведения

1. Държавите-членки могат да разрешават на организациите, посочени в член 1, параграф 1, да ползват осиротели произведения за цели, различни от предвидените в член 6, параграф 2, при условие че:

(1) организациите, посочени в член 1, параграф 1, документират техните щателните издирвания;

(2) организациите документират на общодостъпно място ползваните от тях осиротели произведения;

(3) в случай на осиротяло произведение, чийто носител на авторски права е идентифициран, но с неустановено местоположение, името на носителя на авторските права се посочва за всяко ползване на произведението;

(4) носителите на авторски права, които прекратяват статута на осиротяло произведение по смисъла на член 5, получават възнаграждение за ползването на произведението от организациите, посочени в член 1, параграф 1;

(5) носителите на авторски права могат да поискат възнаграждението си по точка 4 в рамките на срок, който се определя от държавите-членки и не е по-кратък от пет години от датата на действието, което поражда право за предявяване на претенции.

2. Държавите-членки могат да определят по какъв начин ще разрешават ползването на осиротели произведения по смисъла на параграф 1 и са свободни да решават как да използват приходите, за които не са предявени претенции след изтичането на срока, определен в съответствие с параграф 1, точка 5.

Изменение 49

Предложение за директива Член 7 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 7а

Разпоредби относно системите за управление на права

Настоящата директива не накърнява разпоредбите на държавите членки по отношение на всякаква форма на системи за управление на права, например колективни лицензи с разширен обхват.

Изменение 50

Предложение за директива Член 7 б (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 7б

Превантивни мерки

В координация със заинтересованите страни държавите членки насърчават всички превантивни мерки, които биха могли да ограничат появата на осиротели произведения в бъдеще и да намалят техния брой.

Изменение 51

Предложение за директива Член 8 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1а. Настоящата директива не накърнява разпоредбите на държавите членки относно

мащабната цифровизация на произведения, например тези, които се отнасят до произведения, изчерпани в търговската мрежа.

Изменение 52

Предложение за директива Член 9 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. Разпоредбите на настоящата директива се прилагат по отношение на всички произведения, посочени в член 1, които **към [дата на транспониране]** са защитени от законодателството на държавите членки в областта на авторските права.

Изменение

1. Разпоредбите на настоящата директива се прилагат по отношение на всички произведения, посочени в член 1, които са защитени от законодателството на държавите членки в областта на авторските права **към [дата на транспониране] или след тази дата.**

Изменение 53

Предложение за директива Член 10 – параграф 1 – алинея 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива не по-късно от [...] г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби и прилагат таблица на съответствието между разпоредбите и настоящата директива.

Изменение

Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с настоящата директива не по-късно от **[две години след датата на влизане в сила на настоящата директива]**. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби и прилагат таблица на съответствието между разпоредбите и настоящата директива.

Изменение 54

Предложение за директива Член 11 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Комисията преразглежда периодично развитието на източниците на информация за правата и минимум една година след влизането в сила на настоящата директива и на годишни интервали след това представя доклад относно евентуалното включване в обхвата на приложение на настоящата директива на произведения или на друг вид защитено съдържание, които понастоящем не са включени в същия обхват, и по-специално **звукозаписи и самостоятелни снимки и други изображения.**

Изменение

Комисията преразглежда периодично развитието на източниците на информация за правата и минимум една година след влизането в сила на настоящата директива и на годишни интервали след това представя доклад относно евентуалното включване в обхвата на приложение на настоящата директива на **бенефициери, различни от изброените в член 1, параграф 1, и на** произведения или на друг вид защитено съдържание, които понастоящем не са включени в същия обхват, и по-специално самостоятелни снимки и други изображения, **както и непубликувани произведения от всякакъв вид, създадени в Европа.**

Изменение 55

Предложение за директива Приложение – уводна част

Текст, предложен от Комисията

Източниците, посочени в член 3, параграф 2, **са** както следва:

Изменение

В източниците, посочени в член 3, параграф 2, **се включват** както следва:

Изменение 56

Предложение за директива Приложение – точка 1 – подточка а)

Текст, предложен от Комисията

а) Законово **депозиране на** произведения;

Изменение

а) **Каталози на** законово депозирани произведения;

Изменение 57

Предложение за директива Приложение – точка 3 – буква а)

PE472.338v02-00

30/87

RR\897644BG.doc

Текст, предложен от Комисията

а) Асоциацията на издателите в съответната държава и сдруженията на писателите и на журналистите;

Изменение

а) **Издателите и** асоциацията на издателите в съответната държава и сдруженията на писателите и на журналистите;

Изменение 58

Предложение за директива Приложение – точка 3 – подточка б)

Текст, предложен от Комисията

б) Законово **депозиране на** произведения;

Изменение

б) **Каталози на** законово **депозирани** произведения;

Изменение 59

Предложение за директива Приложение – точка 5 – подточка а)

Текст, предложен от Комисията

а) Законово **депозиране на** произведения;

Изменение

а) **Каталози на** законово **депозирани** произведения;

Изменение 60

Предложение за директива Приложение – точка 5 – буква г а) (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение 61

Предложение за директива Приложение – точка 5 – буква г б) (нова)

Изменение

га) **Посочени имена и друга информация на опаковката на произведението;**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

гб) списъци с бази данни/членство на всички релевантни асоциации или институции, които представляват релевантна категория носители на авторски права.

7.12.2011

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР И ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

на вниманието на комисия по правни въпроси

относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно някои позволени начини на ползване на осиротели произведения (COM(2011)0289 – C7-0138/11 – 2011/0136(COD))

Докладчик по становище: Toine Manders

КРАТКА ОБОСНОВКА

Живеем в цифровата ера. Някои хора вече казват, че това, което не може да се намери в интернет, изобщо не съществува. С оглед на огромните предимства, които рационалното разпространение на информация в интернет може да донесе на вътрешния пазар, цифровизацията на материали в областта на културата е и следва да бъде подкрепяна в европейски мащаб.

Осиротелите произведения представляват произведения, чийто носител или носители на авторски права не могат да бъдат определени или намерени, а предоставянето на дадено произведение на разположение на обществеността изисква разрешение от носителя на авторски права в съответствие с принципите на авторското право. Директива 2001/29/ЕО¹ предвиди някои изключения, които позволяват сканиране с цел съхранение, но те не позволяват на библиотеките да публикуват цифровизираните произведения онлайн в интернет, дори и за нетърговски цели².

Настоящата законодателна инициатива се основава на препоръката на Комисията от 2006 г. относно цифровизацията и онлайн достъпа до културно съдържание и цифровото съхранение.³ Въпреки препоръката, само няколко държави-членки въведоха законодателство относно осиротелите произведения и съществуващите решения така или иначе са ограничени от факта, че ограничават онлайн достъпа до гражданите, пребиваващи на територията на страната, и не предвиждат признаване на щателни издирвания, вече извършени в други държави-членки. Европейският парламент вече изрази подкрепата си за намирането на законодателно

¹ Директива 2001/29/ЕО от 22 май 2001 г. за хармонизиране на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 22.6.2001 г., стр. 10-19).

² Съгласно член 5, параграф 3, буква н) от Директивата от 2001 г. библиотеките могат да предоставят достъп само до произведения, съдържащи се в техните колекции, на специализирани терминали в техните помещения за целите на изследване или частно проучване.

³ ОВ L 236, 31.8.2006 г., стр. 28-30.

решение на проблемните въпроси с осиротелите произведения и създаването на европейска база данни за улесняване на достъпа до информация.¹ В своята резолюция от 6 април 2011 г. относно единен пазар за предприятията и растежа² Парламентът също така подчерта, че е необходимо създаването на подобрена система за управление на авторското право с цел подкрепа на иновациите и творчеството в рамките на единния пазар.

Настоящото предложение на Комисията има за цел да осигури възможност за библиотеки, учебни заведения, музеи и архиви да предоставят специфични услуги на вътрешния пазар, което включва публикуването на осиротели произведения в интернет. Една от оперативните цели на предложението е да се намалят разходите за операциите по онлайн ползването на осиротели произведения от тези институции, както и да се улесни трансграничният достъп.

Комисията представи шест варианта в оценката на въздействието, придружаваща законодателното предложение, включително възможността за въздържане от действия, както и начините за допускане на законово изключение или лицензиране, което би улеснило цифровизацията на осиротели произведения. Предвид резултатите от широките консултации с различни заинтересовани страни, предложението в крайна сметка улеснява взаимното признаване на националните решения, което дава възможност на библиотеките да предоставят онлайн достъп до осиротели произведения. Заслужава да се отбележи, че информацията за всички осиротели произведения, определени като такива в съответните юрисдикции, следва да се предоставя безплатно във всички страни. В случай че носител на авторски права предяви обосновано искане за авторски права в страната, където произведението е публикувано за първи път, органите на тази държава-членка отменят статута на осиротяло произведение и това решение съответно е валидно и във всички други държави-членки.

Комисията посочва значимостта на споразумението „Google Books“, постигнато през 2008/2009 г. между Google, гилдията на авторите и Асоциацията на американските издатели, позволяващо на Google да използва повечето осиротели произведения без предварително разрешение и да ги публикува онлайн в САЩ, като по този начин Европа изостана много по отношение на конкурентоспособността и достъпа до човешкото наследство. Тъй като Съдът на Южния район на Ню Йорк се противопостави на това споразумение през март 2011 г. (наред с другото, на основанието за предполагаем монопол върху ползването на осиротели произведения, гарантиран на Google със споразумението), и предложи вместо това приемането на законодателен акт³, Европейският съюз следва да се възползва от възможността да даде пример за решаването на този въпрос по начин, който да удовлетворява всички бъдещи потребители и бенефициенти, включително носителите на авторски права. Докладчикът приветства предложението на Комисията и изразява съгласие с нейната конкретна цел, че публикуването онлайн на осиротели произведения в рамките на

¹ Резолюция от 12 май 2011 г. относно отключването на потенциала на културните и творческите индустрии (P7_TA (2011) 0240, точка 71 и резолюция от 5 май 2010 г. относно Europeana - следващи стъпки (ОВ С 81, 03.15.2011 г., стр. 16-25).

² 2010/2277(INI), точка 56.

³ http://thepublicindex.org/docs/amended_settlement/opinion.pdf, page 23.

целия ЕС ще насърчи културното многообразие в Европа и ще увеличи броя на източниците на знания и обучение.

Въпреки това докладчикът смята да внесе някои изменения към предложението на Комисията. Като цяло докладчик желае да подчертае, че авторското право стои в основата на иновациите, творческия процес, инвестициите и продуктите на творческата индустрия. Следва да се намери подходящо решение на проблемите във връзка с осиротелите произведения, а не да се вземат твърде общи мерки. Освен това докладчикът смята, че критериите за възнагражденията на носителите на авторски права следва да бъдат хармонизирани, за да се създаде правна сигурност и гаранции на равнището на ЕС. Той счита, че е важно носителите на авторски права да могат да прекратяват статута на осиротяло произведение чрез проста и единна процедура в държавата-членка по техен избор.

По-конкретно докладчикът би искал да подчертае значението на съгласуваността и оперативната съвместимост на взаимосвързаните бази данни. Следва да се избягват ситуации, при които дадено произведение незаслужено получава статут на осиротяло произведение.

Според докладчика някои въпроси, които все още се нуждаят от отговор, са: дали следва да бъдат създадени хармонизирани дефиниции за посочените в предложението на Комисията бенефициенти и как държавите-членки ще се справят със ситуация, при която държава-членка трябва да проведе щателно издирване, но наличната в друга държава-членка информация е по-точна и актуална, и следователно е по-подходяща за съответното издирване. Също така трябва да се обърне допълнително внимание на спектъра на разрешеното ползване, тъй като предложението оставя вратички не само за широко тълкуване на определението, но също така и за всякакви форми на ползване от различните държави-членки.

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите приканва водещата комисия по правни въпроси да включи в доклада си следните изменения:

Изменение 1

Предложение за директива Съображение 3

Текст, предложен от Комисията

(3) Създаването на правна рамка за улесняване на цифровизацията и разпространението на произведения, чийто **автор** не е бил идентифициран или ако е идентифициран, е с неустановено местоположение, т.нар. осиротели произведения, е ключова мярка по Програмата в областта на цифровите технологии за Европа съгласно Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, икономическия и социален комитет и Комитета на регионите — Програма в областта на цифровите технологии за Европа.

Изменение

(3) Създаването на правна рамка за улесняване на цифровизацията и разпространението на произведения, чийто **носител на авторски права** не е бил идентифициран или ако е идентифициран, е с неустановено местоположение, т.нар. осиротели произведения, е ключова мярка по Програмата в областта на цифровите технологии за Европа съгласно Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, икономическия и социален комитет и Комитета на регионите — Програма в областта на цифровите технологии за Европа.

(Това изменение важи за целия текст.)

Изменение 2

Предложение за директива Съображение 4 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(4a) Авторското право представлява икономическата основа за творческата индустрия, тъй като то стимулира иновациите, творческия процес, инвестициите и продукцията. Следователно масовата цифровизация и разпространението

на произведения са средство за защита на европейското културно наследство. Авторското право е важен инструмент за гарантиране възнаграждаването на творческия сектор за неговата работа.

Изменение 3

Предложение за директива Съображение 9

Текст, предложен от Комисията

(9) За целите на настоящата директива кинематографските, аудио- и аудио-визуалните произведения в архивите на обществените излъчващи организации следва да се възприемат като включващи произведения, поръчани от тези организации за изключително ползване от самите тях.

Изменение

(не се отнася до българската езикова версия)

Изменение 4

Предложение за директива Съображение 11

Текст, предложен от Комисията

(11) ***С цел да се запазят добрите отношения с международната общност*** настоящата директива следва да се прилага единствено за произведения, които са публикувани или излъчени за първи път в дадена държава-членка.

Изменение

(11) Настоящата директива следва да се прилага единствено за произведения, които са публикувани или излъчени за първи път в дадена държава-членка. ***Комисията следва да проучи положението в случаите, когато дадено произведение е създадено и се разпространява от субект от държава-членка на ЕС, но е публикувано за първи път извън Европейския съюз.***

Обосновка

Комисията следва да продължи да проучва проблема с произведенията, създадени на територията на ЕС и предназначени за разпространение в Европа, които обаче са

публикувани в трети държави извън Европа поради по-ниските разходи там. Например, в случая на Британската библиотека този проблем засяга 30% от книгите, и по-специално тези, които са отпечатани в Индия.

Изменение 5

Предложение за директива Съображение 12

Текст, предложен от Комисията

(12) Преди да може да се определи като осиротяло произведение, дадено произведение трябва да бъде подложено на съвместно и рационално щателно издирване за установяване на **неговия автор**. На държавите-членки следва да бъде позволено да осигурят провеждането на такова щателно издирване от организациите, посочени в настоящата директива, или от други организации.

Изменение

(12) Преди да може да се определи като осиротяло произведение, дадено произведение трябва да бъде подложено на съвместно и рационално щателно издирване за установяване на **носителя на авторските права върху него**. На държавите-членки следва да бъде позволено да осигурят провеждането на такова щателно издирване от организациите, посочени в настоящата директива, или от други организации, **при условие, че тези организации провеждат издирването добросъвестно и разумно и използват резултатите за постигането на цели от обществен интерес, освен ако не е предвидено друго. В последния случай организациите, посочени в настоящата директива, следва да продължават да носят отговорност за провеждането на щателното издирване. Държавите-членки следва да могат да определят публични органи, които да имат правото да проверяват дали щателните издирвания се извършват правилно, добросъвестно и разумно.**

Изменение 6

Предложение за директива Съображение 13

Текст, предложен от Комисията

(13) Целесъобразно е да се изготви хармонизиран подход във връзка с посоченото щателно издирване с цел да се осигури висока степен на защита на авторските права в Съюза. Щателното издирване следва да включва справка с общодостъпни бази данни, които предоставят информация за положението с авторските права на дадено произведение. Освен това за да се избегне дублирането на скъпоструващата цифровизация, държавите-членки следва да гарантират, че ползването на осиротели произведения от организациите, посочени в настоящата директива, **е документирано** в общодостъпни бази данни. Доколкото е възможно, общодостъпните бази данни, отразяващи резултатите от издирването и ползването на осиротели произведения, следва да бъдат създадени и използвани така, че да има взаимовръзка на общоевропейско равнище **и** да се правят справки, като се ползва една входна точка.

Изменение

(13) Целесъобразно е да се изготви хармонизиран подход във връзка с посоченото щателно издирване с цел да се осигури висока степен на защита на авторските права в Съюза. Щателното издирване следва да включва справка с общодостъпни бази данни, които предоставят информация за положението с авторските права на дадено произведение. **С цел да се избегне дублирането на усилията за издирване, разумното и добросъвестно щателното издирване следва да се провежда само в държавата-членка, в която произведението е било публикувано, излъчено или разпространено сред обществеността за първи път, но в някои случаи може също така да се наложи справка с налична в други държави-членки информация.** Освен това за да се избегне дублирането на скъпоструващата цифровизация **и да се установи дали дадено произведение е получило статут на осиротяло произведение в друга държава-членка,** държавите-членки следва да гарантират, че **резултатите от щателните издирвания, проведени на тяхна територия, и** ползването на осиротели произведения от организациите, посочени в настоящата директива, **са документираны** в общодостъпни бази данни. Доколкото е възможно, общодостъпните **и безплатни** бази данни, отразяващи резултатите от издирването и ползването на осиротели произведения, следва да бъдат създадени и използвани **в обхвата на ясна и лесна за ползване рамка** така, че да има взаимовръзка **и оперативна**

съвместимост на общоевропейско равнище *между различните държави-членки, както и* да се правят справки, като се ползва една входна точка.

Обосновка

Обединяване на съображения 13 и 15 за по-голяма съгласуваност.

Изменение 7

Предложение за директива Съображение 13 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(13а) Онлайн достъпът до културно съдържание и цифровото съхранение често не успяват да реализират потенциала си, наред с другото, поради недостатъчните ресурси в държавите-членки и безплодните опити за свързване на несъвместими бази данни. За целите на настоящата директива държавите-членки следва да бъдат приканени да разгледат въпроса за стандартизация на цифровизацията на произведения на европейско равнище, с оглед подобряване на централната регистрация, достъпа и оперативната съвместимост на техните публични бази данни.

Изменение 8

Предложение за директива Съображение 13 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(13б) С цел улесняване на трансграничния достъп до публично достъпни бази данни в интернет, в които са регистрирани резултатите от издирването и ползването на

осиротели произведения, е целесъобразно държавите-членки да съобщават на Комисията онлайн местонахождението на базите данни на тяхна територия и Комисията да споделя тази информация с други държави-членки. Следва да бъдат разгледани практически мерки за осигуряване на възможност за онлайн справки и взаимосвързаност на тези бази данни чрез единна европейска входна точка, до която обществеността да има достъп от разстояние и по електронен път, както и за улесняване на достъпа до съдържащата се там информация, по-специално чрез технически механизми като използването на машинен превод, с цел намаляване на езиковите бариери.

Обосновка

За да се улесни достъпът до базите данни и регистрите с информацията от щателните издирвания, както и ползването на осиротели произведения, по-специално в трансграничен контекст, държавите-членки ще трябва да си сътрудничат с Комисията.

Изменение 9

Предложение за директива Съображение 15

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(15) С цел да се избегне дублирането на усилията за издирване щателното издирване следва да се провежда само в държавата-членка, в която производението е било публикувано или излъчено за първи път. С цел да се предостави възможност на останалите държави-членки да проверяват дали статутът на дадено произведение е бил установен в друга държава-членка, държавите-членки следва да гарантират

заличава се

документирането на резултатите от щателните издирвания, проведени на тяхна територия, в общодостъпна база данни.

Обосновка

Обединяване на съображения 13 и 15 за по-голяма съгласуваност.

Изменение 10

Предложение за директива Съображение 17

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(17) С цел да се насърчат ученето и културата, държавите-членки следва да позволят на библиотеките, учебните заведения и музеите, които са общодостъпни, както и на архивите, институциите за съхраняване на филмовото наследство и обществените излъчващи организации да предоставят достъп до осиротели произведения и да ги възпроизвеждат, при условие че начинът, по който ги ползват, отговаря на тяхното обществено предназначение, а именно съхранение, реставрация и осигуряване на културно-образователен достъп до произведенията, които са част от техните колекции. Институциите за съхраняване на филмовото наследство следва, за целите на настоящата директива, да включват организациите, които държавите-членки са определили за събиране, каталогизация, съхраняване и реставрация на филми, които са част от тяхното културно наследство.

(не се отнася до българската езикова версия)

Изменение 11

Предложение за директива Съображение 18

Текст, предложен от Комисията

(18) Наличието на договорни разпоредби може да се отрази благоприятно върху цифровизацията на европейското културно наследство, тъй като се разбира, че библиотеките, учебните заведения, музеите или архивите **и** институциите за съхраняване на филмовото наследство могат да сключват споразумения с търговски партньори за цифровизацията на осиротели произведения и предоставянето на достъп до тях с оглед на позволеното им ползване съгласно настоящата директива. Посочените разпоредби може да включват финансови вноски от споменатите партньори.

Изменение

(18) Наличието на договорни разпоредби може да се отрази благоприятно върху цифровизацията на европейското културно наследство, тъй като се разбира, че библиотеките, учебните заведения, музеите или архивите, институциите за съхраняване на филмовото наследство **и обществените излъчващи оператори** могат да сключват споразумения с търговски партньори за цифровизацията на осиротели произведения и предоставянето на достъп до тях с оглед на позволеното им ползване съгласно настоящата директива. Посочените разпоредби може да включват финансови вноски от споменатите партньори, **но следва да не предвиждат никакви права за ползване на произведенията. Тези споразумения следва да не включват ограничения за начина, по който библиотеки, учебни заведения, музеи или архиви и институции за съхраняване на филмовото или аудио-наследство могат, по силата на настоящата директива, да ползват осиротели произведения с оглед изпълнение на тяхната мисия от обществен интерес, по-специално по отношение на предоставянето на неизключителен и недискриминационен достъп до осиротелите произведения.**

Изменение 12

Предложение за директива Съображение 19 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(19а) Икономическата основа за творческия сектор се създава чрез

взаимодействието между творческия сектор и мерките за защита и насърчаване на съществуващото културно наследство, качествено образование и производството. Приемането от държавите-членки на последователна политика във всички тези области е необходимо за създаването на качествен творчески сектор.

Изменение 13

Предложение за директива Съображение 20

Текст, предложен от Комисията

(20) Настоящата директива не накърнява **разпоредбите, които съществуват в** държавите-членки по отношение на управлението на правата, например колективните лицензи с разширен обхват.

Изменение

(20) Настоящата директива не накърнява **съществуващите и бъдещите правно признати разпоредби на** държавите-членки по отношение на управлението на правата, например колективните лицензи с разширен обхват.

Изменение 14

Предложение за директива Съображение 21

Текст, предложен от Комисията

(21) На държавите-членки следва също така да им бъде позволено да ползват осиротелите произведения за цели, които са отвъд общественото предназначение на организациите, попадащи в обхвата на настоящата директива. **В подобни обстоятелства правата и законните интереси на носителите на авторски права следва да бъдат защитени.**

Изменение

(21) На държавите-членки следва също така да им бъде позволено да ползват осиротелите произведения за цели, които са отвъд общественото предназначение на организациите, попадащи в обхвата на настоящата директива.

Това изменение заменя изменение 7.

Изменение 15

Предложение за директива Съображение 22

Текст, предложен от Комисията

(22) Когато съгласно условията на настоящата директива дадена държава-членка разреши осиротели произведения да се ползват от обществени библиотеки, учебни заведения, музеи, архиви, институции за съхраняване на филмовото наследство и обществени излъчващи организации за цели, които са отвъд тяхното обществено предназначение, на носителите на авторски права, които предявят претенции към своите произведения, следва да се даде възнаграждение. Посоченото възнаграждение следва да бъде съобразено с типа на произведението и съответното му ползване. Държавите-членки могат да предвидят събраните от подобно ползване на осиротелите произведения за целите на възнаграждението приходи, останали непотърсени след изтичане на крайния срок, определен в настоящата директива, да се използват за финансиране на източници на данни за правата, които ще улеснят щателното издирване по евтин и автоматизиран начин, според категориите на произведенията, попадащи действително или потенциално в обхвата на приложение на настоящата директива.

Изменение

(22) Когато съгласно условията на настоящата директива дадена държава-членка разреши осиротели произведения да се ползват от обществени библиотеки, учебни заведения, музеи, архиви, институции за съхраняване на филмовото наследство и обществени излъчващи организации за цели, които са отвъд тяхното обществено предназначение, на носителите на авторски права, които предявят претенции към своите произведения, следва да се даде възнаграждение. Посоченото възнаграждение следва да бъде **справедливо и** съобразено с типа на произведението и съответното му ползване. Държавите-членки могат да предвидят събраните от подобно ползване на осиротелите произведения за целите на възнаграждението приходи, останали непотърсени след изтичане на крайния срок, определен в настоящата директива, да се използват за финансиране на източници на данни за правата, които ще улеснят щателното издирване по евтин и автоматизиран начин, според категориите на произведенията, попадащи действително или потенциално в обхвата на приложение на настоящата директива.

Изменение 16

Предложение за директива Член 1 - параграф 2 - въстъпителни думи

Текст, предложен от Комисията

2. Настоящата директива се прилага по отношение на произведения, които са публикувани **или** излъчени за първи път в някоя държава-членка и представляват:

Изменение

2. Настоящата директива се прилага по отношение на произведения, **защитени от авторски права**, които са били публикувани, излъчени **или разпространени сред обществеността** за първи път в някоя държава-членка и представляват:

Изменение 17

Предложение за директива Член 1 – параграф 2 – точка 2 а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(2а) Произведения под формата на самостоятелни снимки и други изображения, съдържащи се в колекциите на организациите, посочени в член 1, параграф 1, при които щателното издирване може да бъде осъществено поради наличието на известна идентификационна информация, свързана с тези произведения, (напр. печат на фотографското ателие и др.) и при които индивидуалните права не представляват правна пречка или

Обосновка

Това изменение разширява приложното поле на настоящото предложение най-малкото за тези фотографии и други изображения, при които щателното издирване може да бъде предхождано от други действия и не са засегнати никакви индивидуални права (напр. пейзажни фотографии).

Изменение 18

Предложение за директива
Член 1 – параграф 2 – точка 3

Текст, предложен от Комисията

(3) кинематографски, аудио- или аудио-визуални произведения, продуцирани от обществени излъчващи организации **преди 31 декември 2002 г.**, които са част от техния архив.

Изменение

(3) кинематографски, аудио- или аудио-визуални произведения, продуцирани от обществени излъчващи организации, които са част от техния архив.

Изменение 19

Предложение за директива
Член 2 - параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. Дадено произведение се счита за осиротяло произведение, ако носителят на авторските права за него не е идентифициран или, в случай че е идентифициран, неговото местоположение не е установено след провеждане и документиране на щателно издирване на носителя на авторските права в съответствие с член 3.

Изменение

1. Дадено произведение се счита за осиротяло произведение, ако носителят на авторските права за него не е идентифициран или, в случай че е идентифициран, неговото местоположение не е установено след **добросъвестно** провеждане и документиране на **разумно** щателно издирване на носителя на авторските права в съответствие с член 3.

Изменение 20

Предложение за директива
Член 3 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а В случай че щателното издирване е проведено от организация, различна от организациите, посочени в член 1, параграф 1, то въпросната организация носи отговорност за извършеното издирване.

Изменение 21

Предложение за директива Член 3 - параграф 3

Текст, предложен от Комисията

3. Изисква се провеждане на щателно издирване само в държавата-членка, в която публикацията или излъчването са се състояли за първи път.

Изменение

3. Изисква се провеждане на **добросъвестно и разумно** щателно издирване само в държавата-членка, в която публикацията, излъчването или **друга форма на съобщаване или разпространение сред обществеността** са се състояли за първи път. **Когато първата публикация, излъчване или друга форма на съобщаване или разпространение сред обществеността бъде осъществена едновременно в две или повече държави-членки, щателното издирване се провежда във всички тези държави-членки.**

Изменение 22

Предложение за директива Член 3 – параграф 3 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

3а. В случаи, при които териториалните граници на дадена държава-членка са били променени във времето, щателното издирване в държавата-членка, в която за първи път е извършена публикацията, може да наложи преглеждането на информация в друга държава-членка, с която творбата се свързва най-отблизо поради фактори от географско, езиково или друго релевантно естество.

Обосновка

В случаи, при които границите на държавите-членки са се променили в хода на

времето, щателното издирване следва да се свърже с държавата-членка, с която творбата се свързва най-отблизо поради причини от географски, езиков или друг релевантен характер.

Изменение 23

Предложение за директива Член 3 - параграф 3 б (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

3б. В случай че за едно кинематографично или аудиовизуално произведение се знае, че е съвместна продукция, щателното издирване се провежда във всяка държава-членка, ангажирана със съвместната продукция.

Изменение 24

Предложение за директива Член 3 - параграф 4

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4. Държавите-членки гарантират, че резултатите от щателните издирвания на тяхна територия са документирани в общодостъпна база данни.

4. Държавите-членки **могат да** назначават **публични органи, които проверяват дали щателните издирвания са правилно, добросъвестно и разумно проведени и** гарантират, че резултатите от щателните издирвания на тяхна територия са документирани в общодостъпна база данни, **до която ще се предостави безплатен достъп.**

Изменение 25

Предложение за директива Член 5

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Държавите-членки гарантират

Държавите-членки гарантират

възможността даден носител на авторски права за произведение, считано за осиротяло, да може по всяко време да прекрати този му статут.

възможността даден носител на авторски права за произведение, считано за осиротяло, да може реално по всяко време да прекрати този му статут **по бърз, унифициран и икономически ефективен начин от държавата-членка по свой избор.**

Изменение 26

Предложение за директива Член 6 – параграф 1 – буква б)

Текст, предложен от Комисията

б) чрез възпроизвеждане по смисъла на член 2 от Директива 2001/29/ЕО **с цел** цифровизация, предоставяне на разположение, индексация, каталогизация, съхраняване или реставрация.

Изменение

б) чрез възпроизвеждане по смисъла на член 2 от Директива 2001/29/ЕО **за цели като издирване**, цифровизация, предоставяне на разположение, индексация, каталогизация, съхраняване или реставрация.

Обосновка

Настоящото изменение позволява съставянето на списък с цели с оглед предоставяне на възможност за реагиране във връзка с развитието на информационните технологии в близките години, без да бъде необходимо да се изменя настоящото законодателство за всички отделни полезни цели, които ще бъдат предложени в бъдеще. Освен това, съгласно съображения 1 и 10 то добавя издирването сред примерите, касаещи целите на разрешено възпроизвеждане.

Изменение 27

Предложение за директива Член 6 - параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. Независимо от това, освен ако в член 7 не е предвидено друго, организациите, посочени в член 1, параграф 1, не могат да ползват осиротели произведения за постигане на цели, различни от тяхното обществено предназначение, а именно съхранение, реставрация и осигуряване на **културно-образователен** достъп до

Изменение

2. Независимо от това, освен ако в член 7 не е предвидено друго, организациите, посочени в член 1, параграф 1, не могат да ползват осиротели произведения за постигане на цели, различни от тяхното обществено предназначение, а именно съхранение, реставрация и осигуряване на **културно и изследователски**

произведения, които са част от техните колекции.

ориентиран достъп **с образователна цел** до произведения, които са част от техните колекции.

Обосновка

Съгласно съображения 1 и 10 настоящото изменение акцентира върху достъпа до осиротели произведения също така за целите на изследователската дейност.

Изменение 28

Предложение за директива Член 6 - параграф 4

Текст, предложен от Комисията

4. Държавите-членки гарантират, че организациите, посочени в член 1, параграф 1, документират техните щателните издирвания и записват на общодостъпно място ползването на осиротели произведения.

Изменение

4. Държавите-членки гарантират, че организациите, посочени в член 1, параграф 1, документират техните щателните издирвания и записват на общодостъпно място ползването на осиротели произведения **и че тези организации гарантират, че в случай, когато носителят на авторските права на дадено осиротяло произведение може да бъде идентифициран, но местоположението му не може да бъде установено, името на носителя на авторските права се посочва при всяко ползване на произведението.**

Изменение 29

Предложение за директива Член 6 – параграф 4 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4а. Държавите-членки съобщават на Комисията за списъка и онлайн местоположението на базите данни на тяхната територия, както и всяка последваща тяхна модификация, където организациите, посочени в член 1, параграф 1,

документират водените от тях щателни издирвания и ползването от тяхна страна на осиротели произведения. Комисията предава тази информация на останалите държави-членки.

Обосновка

За да се улесни достъпа до базите данни и регистрите с информацията от щателните издирвания, както и ползването на осиротели произведения, по-специално в трансграничен контекст, държавите-членки ще трябва да си сътрудничат с Комисията.

Изменение 30

**Предложение за директива
Член 6 - параграф 4 б (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4б. Държавите-членки, съвместно с Комисията, установяват практически спогодби, за да гарантират, че базите данни, посочени по-горе, могат да бъдат консултирани чрез единна онлайн входяща точка на равнището на Съюза.

Обосновка

За да се улесни достъпа до базите данни и регистрите с информацията от щателните издирвания, както и ползването на осиротели произведения, държавите-членки и Комисията ще трябва да си сътрудничат чрез създаването на единна онлайн входяща точка на равнището на Съюза.

Изменение 31

**Предложение за директива
Член 6 - параграф 4 в (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4в. За да се избегне дублиране на скъпоструващата цифровизация,

държавите-членки разрешават на организациите, посочени в член 1, параграф 1, да осъществяват връзка помежду си, за да могат взаимно да си предоставят достъп до осиротелите произведения, които се съдържат и в съответните им колекции.

Обосновка

Настоящото изменение цели избягване на дублирането на цифровизацията в случаи, в които конкретни организации вече притежават физически копия на осиротели произведения в своите колекции, така че те да могат да обвържат помежду им тези копия на осиротели произведения, без да се налага повтарянето на процеса на цифровизация.

Изменение 32

Предложение за директива Член 7 – параграф 1 – точка 5

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(5) носителите на авторски права могат да поискат възнаграждението си по точка 4 в рамките на срок, който се определя от държавите-членки и не е по-кратък от пет години от датата на действието, което поражда право за предявяване на претенции.

заличава се

Изменение 33

Предложение за директива Член 7 – параграф 1 – точка 5 а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

5а. ако държавите-членки изберат да разрешат използването с търговска цел на осиротели произведения, организациите, посочени в член 1, параграф 1 могат разумно и добросъвестно да пускат на пазара осиротялото произведение до

момента на приемането на акта, пораждащ правото на възнаграждение за носителя на правата. До този момент носителят на правата не получава възнаграждение и законът за авторските права не се прилага.

Обосновка

Предлагането на пазара ще има предимството, че организациите, посочени в член 1, параграф 1, ще бъдат насърчавани да цифровизират осиротелите произведения. Носителите на правата ще бъдат стимулирани да предявяват претенции към своите произведения, а обществеността ще има възможността да се наслади на осиротелите произведения на по-ранен етап.

Изменение 34

**Предложение за директива
Член 7 – параграф 2 а (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. Държавите-членки могат да изберат да използват съществуващите или бъдещи национални схеми за улесняване на масовата цифровизация на осиротелите произведения и да позволят предлагането на пазара с търговска цел на осиротели произведения.

Изменение 35

**Предложение за директива
Член 7 а (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 7а

Разпоредби относно управлението на правата

Настоящата директива не накърнява съществуващите и бъдещите правно

признати разпоредби на държавите-членки по отношение на управлението на правата, например колективните лицензи с разширен обхват.

Изменение 36

Предложение за директива Член 7 б (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 7б

Превантивни мерки

Съвместно със заинтересованите страни държавите-членки насърчават мерки за предотвратяване появата на осиротели произведения в бъдеще.

Изменение 37

Предложение за директива Член 8

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Настоящата директива не засяга разпоредбите, отнасящи се по-специално до патентното право, търговските марки, правата върху дизайна, полезните модели, топографиите на полупроводникови продукти, печатарските шрифтове, условния достъп, достъпа до кабел за радио- и телевизионни услуги, опазването на националните ценности, изискванията по отношение на законното депозиране, законодателството в областта на ограничителните практики и нелоялната конкуренция, търговските тайни, сигурността, поверителността, защитата на данните и на личния живот, достъпа

(не се отнася до българската езикова версия)

до публични документи, договорното право.

Изменение 38

Предложение за директива Член 11 - параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Комисията преразглежда периодично развитието на източниците на информация за правата и минимум една година след влизането в сила на настоящата директива и на годишни интервали след това представя доклад относно евентуалното включване в обхвата на приложение на настоящата директива на произведения или на друг вид защитено съдържание, които понастоящем не са включени в същия обхват, и по-специално звукозаписи и самостоятелни снимки и други изображения.

Изменение

Комисията преразглежда периодично развитието на източниците на информация за правата и минимум една година след влизането в сила на настоящата директива и на годишни интервали след това представя доклад относно евентуалното включване в обхвата на приложение на настоящата директива **на бенефициенти, различни от тези, изброени в член 1, параграф 1, и** на произведения или на друг вид защитено съдържание, които понастоящем не са включени в същия обхват, и по-специално звукозаписи и самостоятелни снимки и други изображения.

Обосновка

Необходими са други бенефициенти, различни от музеи, библиотеки и т.н., ако осиротелите произведения трябва да бъдат предоставени на разположение напр. на продуценти на документални филми, които искат да включат исторически нагледни материали, или на всеки един предприемач в културния сектор, който би пожелал да използва общото европейско културно наследство в нови произведения. Независимо от това, че настоящата директива е добра изходна точка за справянето с проблема, свързан с осиротелите произведения, тя далеч не предлага цялостно решение.

Изменение 39

Предложение за директива Член 11 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Комисията извършва непрекъснато преглед на развитието на

произведенията, които вече не се предлагат на пазара, и най-късно до две години след влизането в сила на настоящата директива, както и на редовни интервали впоследствие, публикува доклад относно възможното намиране на решения във връзка с цифровизацията и широкия обществен достъп в държавите-членки до тези произведения.

Изменение 40

Предложение за директива Член 11 - параграф 1 б (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Комисията редовно (поне на всеки две години) актуализира списъка на органите, посочени в член 1, параграф 1, които са отговорни за управлението на осиротели произведения.

Изменение 41

Предложение за директива Приложение – уводна част

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Източниците, посочени в член 3, параграф 2, *са* както следва:

Източниците, посочени в член 3, параграф 2, *включват* както следва:

ПРОЦЕДУРА

Заглавие	Някои позволени начини на ползване на осиротели произведения	
Позовавания	COM(2011)0289 – C7-0138/2011 – 2011/0136(COD)	
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	JURI 23.6.2011 г.	
Подпомагаща(и) комисия(и) Дата на обявяване в заседание	IMCO 23.6.2011 г.	
Докладчик(ци) Дата на назначаване	Toine Manders 11.7.2011 г.	
Разглеждане в комисия	5.10.2011 г.	5.12.2011
Дата на приемане	5.12.2011 г.	
Резултат от окончателното гласуване	+: 30 –: 0 0: 0	
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Jürgen Creutzmann, Cornelis de Jong, Christian Engström, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Kurt Lechner, Toine Manders, Phil Prendergast, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Emilie Turunen, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler	
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Anna Hedh, María Irigoyen Pérez, Othmar Karas, Constance Le Grip, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Konstantinos Poupakis, Amalia Sartori, Wim van de Camp, Kerstin Westphal	

6.12.2011

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

на вниманието на комисията по правни въпроси

относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно някои позволени начини на ползване на осиротели произведения (COM(2011)0289 – C7-0138/2011 – 2011/0136(COD))

Докладчик по становище: Sabine Verheyen

КРАТКА ОБОСНОВКА

Контекст:

Европейският съюз разполага с изключително богато културно наследство. Голяма част от това наследство обаче се намира неизползвано в архивите и библиотеките на държавите-членки, недостъпно за европейските граждани. Ето защо за запазване на разнообразието на европейската култура е необходимо на гражданите да бъде предоставен трансграничен достъп до тези произведения.

Европейските държави-членки могат понастоящем само на своя собствена територия да цифровизират произведения, при които носителят на авторски права не може да бъде идентифициран. Едно ново законодателство ще позволи в бъдеще да разполагаме с общоевропейски онлайн достъп до такива осиротели произведения.

С предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно определени допустими начини на ползване на осиротели произведения Европейската комисия създава основа, уреждаща въпроса за книги, вестници, списания, филми, музикални произведения, телевизионни продукции и др., които всъщност са защитени от авторско право, въпреки че носителят на авторско право не може да бъде идентифициран.

Докладчикът обръща внимание преди всичко на следните въпроси:

Цели:

Ако се установи, че едно произведение е осиротяло, то може да бъде цифровизирано и по този начин предоставено на разположение на европейската общественост.

Публикуването чрез интернет или други канали за разпространение ще спомогне значително за насърчаване на културното многообразие на Европа и ще го направи

достъпно за всеки. Това ще е от полза не само за музеи, библиотеки, излъчващи организации, архиви, университети и други подобни учебни заведения и научни институти. Частните лица също извличат голяма полза от предоставянето на цифров достъп до осиротели произведения.

Цифровизацията на осиротели произведения представлява централен елемент от опазването на културното наследство на Европейския съюз, тъй като директивата осигурява на гражданите на държавите-членки трансграничен и законосъобразен достъп до осиротели произведения.

Изисквания:

Дадено произведение следва да се счита за осиротяло, докато за него не бъдат идентифицирани всички негови носители на авторски права. Трябва обаче да се гарантира, че не се нарушават правата на вече известните носители на авторско право.

За да се установи дали дадено произведение представлява осиротяло произведение, е необходимо да се проведе щателно издирване. Тук става въпрос за проучване, свързано с много разходи, което трябва да бъде извършено на най-високо техническо и научно равнище.

Излъчващите организации в повечето случаи имат изключително краткосрочни, актуални запитвания за издирване и поради липса на време не могат да извършват достатъчно щателно проучване. Малките музеи, архиви и институти не винаги разполагат със съответните персонални или инфраструктурни ресурси и по тази причина нямат възможност винаги да провеждат щателно издирване.

Ето защо е изключително необходимо в процеса да бъдат включени организации за колективно управление. Те следва по всяко време да имат правото да извършват щателно издирване, когато даден архив, музей, излъчваща организация и др. не е в състояние да поеме това издирване.

Организациите за колективно управление изпълняват освен това още една цел: ако дадено произведение има не само един, а повече носители на авторски права, организациите за колективно управление представляват носителя на авторски права, който не може да бъде идентифициран, на основата на доверително управление. При телевизионни продукции например нерядко се случва да има 50 до 100 носители на авторски права и в редки случаи е възможно да се открие всеки един от тях.

Онлайн библиотеки като Europeana и други широкомащабни европейски проекти за цифровизация зависят от възможности за достъп до тях във всички държави-членки на ЕС. Ето защо е наложително да се намери единно решение, което да обхваща различните национални територии на държавите-членки.

Издирването на осиротели произведения, както и цифровизацията и публикуването им, трябва да бъдат винаги в съответствие с най-новите постижения в областта на науката и техниката. По тази причина е необходимо директивата да осигури възможности за прилагане на най-новите методи и в бъдеще. За тази цел е абсолютно необходимо държавите-членки да осъществяват интензивен обмен на най-добри практики.

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по култура и образование приканва водещата комисия по правни въпроси да включи в доклада си следните изменения:

Изменение 1

Предложение за директива Съображение -1 (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(-1) Договорът за функционирането на Европейския съюз изисква от Съюза при дейността си да се съобразява с културните аспекти, по-специално с оглед зачитане и развиване разнообразието на културите в него.

Изменение 2

Предложение за директива Съображение -1 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(-1a) Трансграничният онлайн достъп в целия Съюз до осиротели произведения, налични в колекциите на библиотеки, регистри, учебни заведения, архиви, музеи, институции за съхраняване на филмовото наследство, излъчващи организации, други културни организации и частни колекции в държавите-членки, както и до произведения в архивите на обществени излъчващи организации, допринася за насърчаване и защита на културното и лингвистично многообразие на Съюза.

Изменение 3

Предложение за директива Съображение 1

Текст, предложен от Комисията

(1) Библиотеките, музеите, архивите, учебните заведения, институциите за съхраняване на филмовото наследство **и обществените излъчващи** организации са се ангажирали с мащабна цифровизация на техните колекции или архиви **с цел създаване на европейски цифрови библиотеки. Библиотеките, музеите, архивите, учебните заведения, институциите за съхраняване на филмовото наследство и обществените излъчващи организации в държавите-членки** съдействат за съхраняването и разпространението на европейското културно наследство, което също е важно за създаването на европейски цифрови библиотеки като Europeana. Технологиите за масова цифровизация на печатни материали и за търсене и индексирание увеличават изследователската стойност на библиотечните колекции.

Изменение 4

Предложение за директива Съображение 3

Текст, предложен от Комисията

(3) Създаването на правна рамка за улесняване на цифровизацията и разпространението на произведения, чийто **автор** не е бил идентифициран или ако е идентифициран, е с неустановено местоположение, **т.нар. осиротели произведения**, е ключова мярка по Програмата в областта на цифровите технологии за Европа съгласно Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, икономическия и социален комитет и Комитета на регионите — Програма в

Изменение

(1) Библиотеките, музеите, **регистрите**, архивите, учебните заведения, институциите за съхраняване на филмовото наследство, излъчващите организации, **и други културни организации в държавите-членки, както и частните колекции**, са се ангажирали с мащабна цифровизация на техните колекции или архиви. **Те също така** съдействат за съхраняването и разпространението на европейското културно наследство, което също е важно за създаването на европейски цифрови библиотеки като Europeana. Технологиите за масова цифровизация на печатни материали и за търсене и индексирание увеличават изследователската стойност на библиотечните колекции.

Изменение

(3) Създаването на правна рамка за улесняване на цифровизацията и разпространението **на т. нар. осиротели** произведения, чийто **носител на авторски права** не е бил идентифициран или ако е идентифициран, е с неустановено местоположение, е ключова мярка по Програмата в областта на цифровите технологии за Европа съгласно Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, икономическия и социален комитет и

областта на цифровите технологии за Европа.

Комитета на регионите — Програма в областта на цифровите технологии за Европа.

Изменение 5

Предложение за директива Съображение 4

Текст, предложен от Комисията

(4) Изключителните права на авторите за възпроизвеждане и предоставяне на публично разположение на техните произведения, хармонизирани с Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество, изисква предварителното съгласие на автора за цифровизацията на дадено произведение **и** неговото предоставяне на разположение.

Изменение

(4) Изключителните права на авторите за възпроизвеждане и предоставяне на публично разположение на техните произведения, хармонизирани с Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество, изисква предварителното съгласие на автора за цифровизацията на дадено произведение, неговото предоставяне на разположение **и разпространение сред обществеността**.

Изменение 6

Предложение за директива Съображение 5

Текст, предложен от Комисията

(5) Когато става въпрос за осиротели произведения, такова предварително съгласие за пристъпване към възпроизвеждане **или** предоставяне на публично разположение не може да бъде получено.

Изменение

(5) Когато става въпрос за осиротели произведения, такова предварително съгласие за пристъпване към възпроизвеждане, предоставяне на публично разположение **или разпространение сред обществеността** не може да бъде получено.

Изменение 7

Предложение за директива Съображение 6

Текст, предложен от Комисията

(6) Прилагането на различни подходи към признаването на статута на осиротяло произведение в държавите-членки може да възпрепятства функционирането на вътрешния пазар, както и ползването и трансграничния достъп до осиротели произведения. Подобни различни подходи могат да доведат до ограничаване на свободното движение на стоки и услуги, които включват културно съдържание. Следователно е целесъобразно да се осигури взаимното признаване на този статут.

Изменение 8

Предложение за директива Съображение 7

Текст, предложен от Комисията

(7) Необходимо е по-специално да има единен подход за определяне на статута на осиротяло произведение и на позволените начини на ползване на осиротелите произведения, за да се гарантира правната сигурност на вътрешния пазар по отношение на ползването на осиротелите произведения от библиотеките, музеите, **учебните заведения**, архивите, институциите за съхраняване на филмовото наследство **и обществените излъчващи** организации.

Изменение

(6) Прилагането на различни подходи към признаването на статута на осиротяло произведение в държавите-членки може да възпрепятства функционирането на вътрешния пазар, както и ползването и трансграничния достъп до осиротели произведения. Подобни различни подходи могат да доведат до ограничаване на свободното движение на стоки и услуги, които включват културно съдържание, **и да затруднят обществения достъп до тези стоки и услуги, както и ползването им.** Следователно е целесъобразно да се осигури взаимното признаване на този статут.

Изменение

(7) Необходимо е по-специално да има единен подход за определяне на статута на осиротяло произведение и на позволените начини на ползване на осиротелите произведения, за да се гарантира правната сигурност на вътрешния пазар по отношение на ползването на осиротелите произведения от библиотеките, музеите, **регистрите**, архивите, **учебните заведения**, институциите за съхраняване на филмовото наследство, **излъчващите** организации **и други културни организации в държавите-членки, както и от частните колекции.**

Изменение 9

Предложение за директива Съображение 8

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(8) Кинематографските, аудио- и аудио-визуалните произведения в архивите на обществени излъчващи организации, които самите те са продуцирали, включват осиротели произведения. Предвид специалното положение на излъчващите оператори в качеството им на продуценти на аудио- и аудио-визуални материали и необходимостта да се приемат мерки за ограничаване на случаите на осиротели произведения в бъдеще, е целесъобразно да се определи краен срок за прилагането на настоящата директива по отношение на произведенията, които се намират в архивите на излъчващите организации.

заличава се

Изменение 10

Предложение за директива Съображение 8 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(8а) От основно значение е да се предотврати възникването в бъдеще на нови осиротели произведения предвид на непрекъснато увеличаващото се в цифровата ера производство и разпространение на творческо съдържание онлайн. Нужно е ясно указание за това, как да се идентифицират носителите на авторски права и как да се установява местоположението им, освен това е необходимо специално регистриране като предпоставка за пълноценно

упражняване на правата. Необходимо е също така да се създаде солидна рамка за придобиване на права. Правната рамка следва да бъде отворена за технически новости и достатъчно гъвкава, за да позволява бъдещи договори между носителите на права.

Изменение 11

Предложение за директива Съображение 9

Текст, предложен от Комисията

(9) За целите на настоящата директива кинематографските, аудио- и аудио-**визуалните** произведения в архивите на **обществените** излъчващи организации следва да се възприемат като включващи произведения, поръчани от тези организации за изключително ползване от самите тях.

Изменение

(9) За целите на настоящата директива кинематографските **произведения и произведенията, представляващи част от** аудио- и аудио-визуални произведения, **фотографиите и другите изображения или съдържащите се в тях приноси към произведения, съхранявани** в архивите на излъчващи организации **и други културни организации** следва да се възприемат като включващи произведения, поръчани от тези организации за изключително ползване от самите тях.

Изменение 12

Предложение за директива Съображение 11

Текст, предложен от Комисията

(11) С цел да се запазят добрите отношения с международната общност настоящата директива следва да се прилага единствено за произведения, които са публикувани или излъчени за първи път в дадена държава-членка.

Изменение

заличава се

Изменение 13

Предложение за директива Съображение 12

Текст, предложен от Комисията

(12) Преди да може да се определи като осиротяло произведение, дадено произведение трябва да бъде подложено на **съвестно и** рационално щателно издирване за установяване на **неговия автор**. **На** държавите-членки следва да **бъде позволено да осигурят провеждането на** такова щателно издирване **от** организациите, посочени в настоящата директива, или от други организации.

Изменение

(12) Преди да може да се определи като осиротяло произведение, дадено произведение трябва да бъде подложено на рационално щателно издирване за установяване на **неговите носители на авторски права**. Държавите-членки следва да **предвидят за организациите, желаещи да ползват произведението, избор между възможността сами да проведат** такова щателно издирване **със собствени средства или да възложат провеждането му на други** организации, **включително на организации за колективно управление**.

Изменение 14

Предложение за директива Съображение 13

Текст, предложен от Комисията

(13) Целесъобразно е да се осигури хармонизиран подход във връзка с посоченото щателно издирване с цел да се осигури висока степен на защита на авторските права в Съюза. Щателното издирване следва да включва справка с общодостъпни бази данни, които предоставят информация за положението с авторските права на дадено произведение. Освен това за да се избегне дублирането на скъпоструващата цифровизация, държавите-членки следва да гарантират, че ползването на осиротели произведения **от организациите**,

Изменение

(13) Целесъобразно е да се осигури хармонизиран подход във връзка с посоченото щателно издирване с цел да се осигури висока степен на защита на авторските права в Съюза. Щателното издирване следва да включва справка с общодостъпни бази данни, които предоставят информация за положението с авторските права на дадено произведение. Освен това за да се избегне дублирането на скъпоструващата цифровизация, държавите-членки следва да гарантират, че ползването на осиротели произведения е документирано в

посочени в настоящата директива, е документирано в общодостъпни бази данни. Доколкото е възможно, общодостъпните бази данни, отразяващи резултатите от издирването и ползването на осиротели произведения, следва да бъдат създадени и използвани така, че да има взаимовръзка на общоевропейско равнище и да се правят справки, като се ползва една входна точка.

общодостъпни бази данни. Доколкото е възможно, общодостъпните бази данни, отразяващи резултатите от издирването и ползването на осиротели произведения, следва да бъдат създадени и използвани така, че да има взаимовръзка на общоевропейско равнище и да се правят справки, като се ползва една входна точка.

Изменение 15

Предложение за директива Съображение 14

Текст, предложен от Комисията

(14) Осиротелите произведения може да имат няколко **автори** или да включват други произведения или защитено съдържание. Настоящата директива следва да не засяга правата на известни или установени носители на авторски права.

Изменение

(14) Осиротелите произведения може да имат няколко **носител на авторски права** или да включват други произведения или защитено съдържание. Настоящата директива следва да не засяга правата на известни или установени носители на авторски права.

Изменение 16

Предложение за директива Съображение 16

Текст, предложен от Комисията

(16) Целесъобразно е да се гарантира, че авторите имат правото да прекратят статута на осиротяло произведение, в случай че същите предявят претенции към тяхното произведение.

Изменение

заличава се

Изменение 17

Предложение за директива Съображение 17

Текст, предложен от Комисията

(17) С цел да се насърчат ученето и културата, държавите-членки следва да позволят на библиотеките, учебните заведения и музеите, които са общодостъпни, както и на архивите, институциите за съхраняване на филмовото наследство и обществените излъчващи организации да предоставят достъп до осиротели произведения и да ги възпроизвеждат, при условие че начинът, по който ги ползват, отговаря на тяхното обществено предназначение, а именно съхранение, реставрация и осигуряване на културно-образователен достъп до произведенията, които са част от техните колекции. Институциите за съхраняване на филмовото наследство следва, за целите на настоящата директива, да включват организациите, които държавите-членки са определили за събиране, каталогизация, съхраняване и реставрация на филми, които са част от тяхното културно наследство.

Изменение 18

Предложение за директива Съображение 18

Текст, предложен от Комисията

(18) Наличието на договорни разпоредби може да се отрази благоприятно върху цифровизацията на европейското културно наследство, тъй като се разбира, че библиотеките, учебните заведения, музеите или архивите **и** институциите за съхраняване на филмовото наследство могат да сключват споразумения с търговски

Изменение

(17) С цел да се насърчат ученето и културата, държавите-членки следва да позволят на библиотеките, учебните заведения и музеите, които са общодостъпни, както и на архивите, **регистрите**, институциите за съхраняване на филмовото наследство и обществените излъчващи организации да предоставят достъп до осиротели произведения, **да ги разпространяват сред обществеността** и да ги възпроизвеждат, при условие че начинът, по който ги ползват, отговаря на тяхното обществено предназначение, а именно съхранение, реставрация и осигуряване на културно-образователен достъп до произведенията, които са част от техните колекции. Институциите за съхраняване на филмовото наследство следва, за целите на настоящата директива, да включват организациите, които държавите-членки са определили за събиране, каталогизация, съхраняване и реставрация на филми, които са част от тяхното културно наследство.

Изменение

(18) Наличието на договорни разпоредби може да се отрази благоприятно върху цифровизацията на европейското културно наследство, тъй като се разбира, че библиотеките, учебните заведения, музеите, **регистрите** или архивите, институциите за съхраняване на филмовото наследство, **излъчващите**

партньори за цифровизацията на осиротели произведения **и** предоставянето на достъп до тях с оглед на позволеното им ползване съгласно настоящата директива. Посочените разпоредби може да включват финансови вноски от споменатите партньори.

организации и други културни институции в държавите-членки, както и частните колекции, могат да сключват споразумения с търговски партньори за цифровизацията на осиротели произведения, предоставянето на достъп до тях **и разпространяването им сред обществеността** с оглед на позволеното им ползване съгласно настоящата директива. Посочените разпоредби може да включват финансови вноски от споменатите партньори.

Изменение 19

Предложение за директива Съображение 19

Текст, предложен от Комисията

(19) С цел да се увеличи достъпът на гражданите на ЕС до европейското културно наследство е необходимо също така да се гарантира, че осиротелите произведения, които са били цифровизирани и предоставени на обществено разположение в една държава-членка, са на разположение и в другите държави-членки.

Общодостъпните библиотеки, учебни заведения, институции за съхраняване на филмовото наследство и обществени излъчващи организации, които ползват дадено осиротяло произведение с цел да постигнат тяхното обществено предназначение, следва да бъдат в състояние да предоставят достъп до въпросното осиротяло произведение в останалите държави-членки.

Изменение

(19) С цел да се увеличи достъпът на гражданите на ЕС до европейското културно наследство е необходимо също така да се гарантира, че осиротелите произведения, които са били цифровизирани и предоставени на обществено разположение **или разпространени сред обществеността** в една държава-членка, са на разположение и в другите държави-членки.

Изменение 20

Предложение за директива Съображение 20

Текст, предложен от Комисията

(20) Настоящата директива не накърнява **разпоредбите, които съществуват в държавите-членки** по отношение на управлението на правата, **например колективните лицензи с разширен обхват.**

Изменение 21

Предложение за директива Съображение 22

Текст, предложен от Комисията

(22) Когато съгласно условията на настоящата директива дадена държава-членка разреши осиротели произведения да се ползват от обществени библиотеки, учебни заведения, музеи, архиви, институции за съхраняване на филмовото наследство и обществени излъчващи организации за цели, които са отвъд тяхното обществено предназначение, на носителите на авторски права, които предявят претенции към своите произведения, следва да се даде възнаграждение. Посоченото възнаграждение следва да бъде съобразено с типа на произведението и съответното му ползване. Държавите-членки могат да предвидят събраните от подобно ползване на осиротелите произведения за целите на възнаграждението приходи, останали непотърсени след изтичане на крайния срок, определен в настоящата директива, да **се използват за финансиране на източници на данни за правата, които ще улеснят щателното издирване по евтин и автоматизиран начин, според**

Изменение

(20) Настоящата директива не накърнява **съществуващите и бъдещите разпоредби** по отношение на управлението на правата **в държавите-членки.**

Изменение

(22) Когато съгласно условията на настоящата директива дадена държава-членка разреши осиротели произведения да се ползват от обществени библиотеки, учебни заведения, музеи, архиви, институции за съхраняване на филмовото наследство и обществени излъчващи организации за цели, които са отвъд тяхното обществено предназначение, на носителите на авторски права, които предявят претенции към своите произведения, следва да се даде възнаграждение. Посоченото възнаграждение следва да бъде съобразено с типа на произведението и съответното му ползване. Държавите-членки могат да предвидят събраните от подобно ползване на осиротелите произведения за целите на възнаграждението приходи, останали непотърсени след изтичане на крайния срок, определен в настоящата директива, да **служат за социокултурни цели за благо на обществото. Държавите-членки могат да предвидят тези приходи да бъдат използвани за покриване на**

категориите на произведенията, попадащи действително или потенциално в обхвата на приложение на настоящата директива.

разходите за щателно издирване или за поддръжка и обслужване на необходимите за тази цел бази данни.

Изменение 22

Предложение за директива Член 1 - параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. Настоящата директива обхваща някои начини на ползване на осиротели произведения **от обществени библиотеки, учебни заведения или музеи, както и от архиви, институции за съхраняване на филмовото наследство и обществени излъчващи организации.**

Изменение

1. Настоящата директива обхваща някои начини на ползване на осиротели произведения **в държавите-членки.**

Изменение 23

Предложение за директива Член 1 – параграф 2 – уводна част

Текст, предложен от Комисията

2. Настоящата директива се прилага по отношение на произведения, които са публикувани или излъчени за първи път в някоя държава-членка и представляват:

Изменение

2. Настоящата директива се прилага по отношение на произведения, които са публикувани, излъчени, **изложени, предоставени на разположение или разпространени сред обществеността** за първи път в някоя държава-членка и представляват:

Изменение 24

Предложение за директива Член 1 – параграф 2 – точка 1

Текст, предложен от Комисията

(1) произведения, публикувани под

Изменение

(1) произведения, публикувани под

формата на книги, специализирани издания, вестници, списания или в друг писмен вид, **които са част от колекциите на обществени библиотеки, учебни заведения, музеи или архиви**, или

формата на книги, специализирани издания, вестници, списания или в друг писмен вид, **фотографии и произведения на изящните и пластичните изкуства**, или

Изменение 25

Предложение за директива Член 1 – параграф 2 – точка 3

Текст, предложен от Комисията

(3) кинематографски, аудио- или аудио-визуални произведения, продуцирани от **обществени** излъчващи организации **преди 31 декември 2002 г.**, които са част от техния архив.

Изменение

(3) кинематографски **произведения и произведения, които са част от** аудио- или аудио-визуални произведения, продуцирани от излъчващи организации **и** които са част от техния архив.

Изменение 26

Предложение за директива Член 1 – параграф 2 – точка 3 а (нова)

Текст, предложен от Комисията

(3а) Записи на изпълнения на живо или фотографии и други изображения от публични изпълнения, които са част от колекциите на други културни институции.

Изменение

(3а) Записи на изпълнения на живо или фотографии и други изображения от публични изпълнения, които са част от колекциите на други културни институции.

Изменение 27

Предложение за директива Член 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Член 1а
Определение

Изменение

Член 1а
Определение

За целите на настоящата директива „носители на авторски права“ означава създатели на произведения и носители на правата върху свързано с тях защитено съдържание.

Изменение 28

Предложение за директива Член 2 - параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. Дадено произведение се счита за осиротяло произведение, ако **носителят на авторските права за него** не е идентифициран или, в случай че е идентифициран, **неговото** местоположение не е установено след провеждане и документиране на щателно издирване на носителя на авторските права в съответствие с член 3.

Изменение

1. Дадено произведение се счита за осиротяло произведение, ако **един или повече от носителите** на авторски права не **са идентифицирани** или, в случай че **са идентифицирани**, **тяхното** местоположение не е установено след провеждане и документиране на щателно издирване на носителя на авторските права в съответствие с член 3.

Изменение 29

Предложение за директива Член 2 - параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. В случай че за дадено произведение има повече от един носител на авторски права **и един от** тези носители на авторски права **е идентифициран и с установено местоположение, същото произведение не се счита** за осиротяло произведение.

Изменение

2. В случай че за дадено произведение има повече от един носител на авторски права, **разрешението, дадено от тези** носители на авторски права, **чието местоположение е установено, се счита за достатъчно за ползването на цялото произведение, ако не е било възможно други носители на авторски права в съответствие с настоящата директива да бъдат идентифицирани или да бъде установено местоположението им. При произведения, чиито отделни части могат да бъдат приписани еднозначно на различни носители на**

авторски права, всяка част на произведението се изследва специално, за да се установи, дали става въпрос за осиротяло произведение по смисъла на параграф 1.

Изменение 30

Предложение за директива Член 3 - параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. Съответните източници за всяка категория произведения се определят от всяка държава членка в **консултация** с носителите на авторски права и ползвателите и включват източниците, посочени в приложението.

Изменение

2. Съответните източници за всяка категория произведения **или друг вид защитено съдържание** се определят от всяка държава-членка в **съгласие** с носителите на авторски права и ползвателите и включват източниците, посочени в приложението.

Изменение 31

Предложение за директива Член 3 - параграф 3

Текст, предложен от Комисията

3. Изисква се провеждане на щателно издирване само в държавата-членка, в която публикацията **или** излъчването са се състояли за първи път.

Изменение

3. Изисква се провеждане на щателно издирване **преди използване на произведението** само в държавата-членка, в която публикацията, излъчването, **излагането, предоставянето на достъп до него и разпространяването му сред обществеността** са се състояли за първи път. **При все това при наличие на оправдана несигурност по отношение на мястото на първото публикуване, излъчване, излагане, предоставяне на достъп до произведението или разпространяването му сред обществеността, щателни издирвания могат да бъдат проведени**

и в други държави-членки.

Изменение 32

Предложение за директива Член 3 – параграф 4 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4а. В случай че за кинематографичното или аудиовизуалното произведение, което е обект на щателно издирване, се знае, че е съвместна продукция, издирването трябва да се проведе във всяка държава-членка, където е осъществена съвместната продукция.

Изменение 33

Предложение за директива Член 3 - параграф 4 б (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4б. Лица, които желаят да ползват произведение, за което дори и след щателно издирване не може да бъде установено местоположението на носителите на авторски права, могат да възложат на надлежно оправомощени организации за колективно управление да действат от името на тези носители на авторски права.

Изменение 34

Предложение за директива Член 4 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

В съответствие с правото на Съюза и международните споразумения в

областта на авторското право и сродните му права държавите-членки могат да приемат широкообхватни разпоредби, предвиждащи прости и разширени системи за обявяване на права.

Изменение 35

Предложение за директива Член 5

Текст, предложен от Комисията

Държавите-членки гарантират *възможността даден* носител на авторски права *за произведение, считано за осиротяло, да* може по всяко време да прекрати този му статут.

Изменение

Ако произведение, считано за осиротяло, има само един носител на авторски права, държавите-членки гарантират, че този носител на авторски права може по всяко време да прекрати този му статут.

Изменение 36

Предложение за директива Член 5 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 5а

Възнаграждение на носителите на авторски права

Носителите на авторски права, които прекратят статута на осиротяло произведение в съответствие с член 5, получават възнаграждение за ползването на произведението от страна на организациите, които са го ползвали. Носителите на авторски права могат да поискат възнаграждението си в рамките на срок, който се определя от държавите-членки и който не е по-кратък от пет години от датата на действието, което поражда право за предявяване на претенции. Ако

организация за колективно управление съгласно член 3, параграф 4б, е имала право да събира възнагражденията на носителите на авторски права на основата на доверително управление, искът за възнаграждение трябва да се отправя към тази организация за колективно управление.

Изменение 37

Предложение за директива Член 6 – параграф 1 – уводна част

Текст, предложен от Комисията

1. Държавите-членки гарантират, че *организациите, посочени в член 1, параграф 1, са били допуснати да ползват дадено осиротяло произведение* по следните начини:

Изменение

1. Държавите-членки гарантират, че *осиротели произведения или осиротели приноси към произведения може да се* ползват по следните начини:

Изменение 38

Предложение за директива Член 6 – параграф 1 – буква а)

Текст, предложен от Комисията

а) чрез *предоставяне* на осиротялото произведение на разположение по смисъла на член 3 от Директива 2001/29/ЕО;

Изменение

а) чрез *разпространяване* на осиротялото произведение *сред обществеността и предоставянето му* на разположение по смисъла на член 3 от Директива 2001/29/ЕО;

Изменение 39

Предложение за директива Член 6 - параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. Независимо от това, *освен ако в член 7 не е предвидено друго*, организациите, *посочени в член 1, параграф 1*, не

Изменение

2. Независимо от това, организациите, използващи осиротели произведения, *вършат това* за постигане на цели,

могат да ползват осиротели произведения за постигане на цели, различни от тяхното обществено предназначение, а именно **съхранение, реставрация** и осигуряване на **културно-образователен** достъп до произведения, **които са част от техните колекции**.

различни от тяхното обществено предназначение, а именно **съхранението и реставрацията на произведения, които са част от техните колекции** и осигуряване на достъп до **тези** произведения за **културни, образователни и изследователски цели**.

Изменение 40

Предложение за директива Член 6 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. Държавите-членки са свободни да избират начина на управление на правата, като например колективни лицензи с разширен обхват. Настоящата директива не накърнява съществуващи или бъдещи разпоредби на държавите-членки в това отношение.

Изменение 41

Предложение за директива Член 6 – параграф 4 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4а. За да бъде настоящата директива напълно ефективна, излъчващите организации трябва да могат да ползват произведения, признати за осиротели произведения, при условията, посочени в настоящата директива, в рамките на обичайната им дейност.

Изменение 42

Предложение за директива Член 7 – заглавие

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 7

заличава се

**Разрешено ползване на осиротели
произведения**

Изменение 43

**Предложение за директива
Член 7 – параграф 1 – уводна част**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1. Държавите-членки могат да разрешават на организациите, посочени в член 1, параграф 1, да ползват осиротели произведения за цели, различни от предвидените в член 6, параграф 2, при условие че:

заличава се

Изменение 44

**Предложение за директива
Член 7 – параграф 1 – точка 1**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(1) организациите, посочени в член 1, параграф 1, документират техните щателните издирвания;

заличава се

Изменение 45

**Предложение за директива
Член 7 – параграф 1 – точка 2**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(2) организациите документират на общодостъпно място ползваните от тях осиротели произведения;

заличава се

Изменение 46

Предложение за директива Член 7 – параграф 1 – точка 3

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(3) в случай на осиротяло произведение, чийто носител на авторски права е идентифициран, но с неустановено местоположение, името на носителя на авторските права се посочва за всяко ползване на произведението;

заличава се

Изменение 47

Предложение за директива Член 7 – параграф 1 – точка 4

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(4) носителите на авторски права, които прекратяват статута на осиротяло произведение по смисъла на член 5, получават възнаграждение за ползването на произведението от организациите, посочени в член 1, параграф 1;

заличава се

Изменение 48

Предложение за директива Член 7 – параграф 1 – точка 5

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(5) носителите на авторски права могат да поискат възнаграждението си по точка 4 в рамките на срок, който се определя от държавите-членки и не е по-кратък от пет години от датата на действието, което поражда право за предявяване на претенции.

заличава се

Изменение 49

Предложение за директива Член 7 - параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. Държавите-членки могат да определят по какъв начин ще разрешават ползването на осиротели произведения по смисъла на параграф 1 и са свободни да решават как да използват приходите, за които не са предявени претенции след изтичането на срока, определен в съответствие с параграф 1, точка 5.

Изменение

заличава се

Изменение 50

Предложение за директива Член 7 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 7а

Документиране и протоколиране на ползването и изплащането на възнаграждение

1. Държавите-членки гарантират документиране в публично достъпна форма на щателното издирване на осиротели произведения или осиротели приноси към произведения. За тази цел държавите-членки разработват в сътрудничество с Комисията валидни в целия Съюз единни минимални стандарти и се стремят към създаването, респ. ползването на централна база данни.

2. При ползването на осиротели произведения или осиротели приноси към произведения, чиито носители на авторски права са идентифицирани, но местоположението им не е установено, имената на тези лица се

посочват.

3. Приходите, които се освобождават в организациите за колективно управление, за които не са предявени претенции в определения съгласно член 5а срок, се използват за същите цели, които са предвидени от организациите за колективно управление за подобни приходи. Държавите-членки могат да предвидят тези приходи да бъдат използвани за покриване на разходите за щателно издирване или за поддръжка и обслужване на необходимите за тази цел бази данни.

Изменение 51

Предложение за директива Член 8 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 8а

Превантивни мерки

Съвместно със съответните заинтересовани страни държавите-членки насърчават всички превантивни мерки, които биха могли да ограничат появата на осиротели произведения и да намалят техния брой.

Изменение 52

Предложение за директива Член 9

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 9

заличава се

Прилагане във времето

1. Разпоредбите на настоящата директива се прилагат по отношение

на всички произведения, посочени в член 1, които към [дата на транспониране] са защитени от законодателството на държавите-членки в областта на авторските права.

2. Настоящата директива се прилага, без да засяга сключените актове и придобитите преди [дата на транспониране] права.

Изменение 53

Предложение за директива Приложение – точка 3 – буква а)

Текст, предложен от Комисията

а) Асоциацията на издателите в съответната държава и сдруженията на писателите и на журналистите;

Изменение

а) **Издателите** и асоциацията на издателите в съответната държава и сдруженията на писателите и на журналистите;

Изменение 54

Предложение за директива Приложение – точка 3 – буква в а) (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение 55

Предложение за директива Приложение – точка 5 – уводна част

Текст, предложен от Комисията

(5) За аудио-визуални произведения, които са част от колекциите на институциите за съхраняване на филмовото наследство и **обществените излъчващи** организации:

Изменение

ва) Издателското дружество.

Изменение

(5) За аудио-визуални произведения, които са част от колекциите на институциите за съхраняване на филмовото наследство и **излъчващите** организации:

ПРОЦЕДУРА

Заглавие	Някои позволени начини на ползване на осиротели произведения
Позовавания	СОМ(2011)0289 – С7-0138/2011 – 2011/0136(COD)
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	JURI 23.6.2011 г.
Подпомагаща(и) комисия(и) Дата на обявяване в заседание	CULT 23.6.2011 г.
Докладчик(ци) Дата на назначаване	Sabine Verheyen 13.7.2011 г.
Разглеждане в комисия	4.10.2011 г.
Дата на приемане	23.11.2011 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 27 –: 0 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Magdi Cristiano Allam, Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Silvia Costa, Santiago Fisas Aixela, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Емил Стоянов, Hannu Takkula, Sampo Terho, László Tőkés, Helga Trüpel, Gianni Vattimo, Sabine Verheyen
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Seán Kelly, Ramona Nicole Mănescu, Hans-Peter Martin, Mitro Repo
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Jaromír Kohlíček, Claudiu Ciprian Tănăsescu

ПРОЦЕДУРА

Заглавие	Някои позволени начини на ползване на осиротели произведения		
Позовавания	COM(2011)0289 – C7-0138/2011 – 2011/0136(COD)		
Дата на представяне на ЕП	24.5.2011 г.		
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	JURI 23.6.2011 г.		
Подпомагаща(и) комисия(и) Дата на обявяване в заседание	ITRE 23.6.2011 г.	IMCO 23.6.2011 г.	CULT 23.6.2011 г.
Неизказано становище Дата на решението	ITRE 15.6.2011 г.		
Докладчик(ци) Дата на назначаване	Lidia Joanna Geringer de Oedenberg 11.7.2011 г.		
Разглеждане в комисия	11.10.2011 г.	22.11.2011 г.	25.1.2012 г.
Дата на приемане	1.3.2012 г.		
Резултат от окончателното гласуване	+: –: 0:	22 0 1	
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Jiří Maštálka, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Alexandra Thein, Rainer Wieland, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka		
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Piotr Borys, Cristian Silviu Buşoi, Kurt Lechner, Eva Lichtenberger, Angelika Niebler, Dagmar Roth-Behrendt		
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Oreste Rossi, Jacek Włosowicz		
Дата на внасяне	22.3.2012 г.		